

Na podlagi 1. odstavka 28. člena Zakona o računskem sodišču
(ZRacS-1, Uradni list RS, št. 11/01)
izdajam

REVIZIJSKO POROČILO
O PRODAJI DELEŽEV PODJETIJ
V LETU 2000
NA SLOVENSKI RAZVOJNI DRUŽBI d.d.

Številka: 1206-1/01-27

Ljubljana, 5. junija 2002

KAZALO

Uvodni del	3
Temeljne informacije o reviziji in Slovenski razvojni družbi d.d.	3
Predstavitev revizije	3
Predstavitev Slovenske razvojne družbe d.d.	4
Povzetek ugotovitev	4
 Mnenje	 6
 Splošni del: Prodaja deležev in terjatev SRD v letu 2000	 8
 1. del: Adria Mobil d.o.o., Novo mesto	 10
1.1 Ustanovitev družbe, lastniška struktura in dani krediti družbi	10
1.1.1 Ustanovitev družbe in spremembe v lastniški strukturi	10
1.1.2 Dani krediti družbi Adria Caravan d.d.	11
1.2 Postopek prodaje deleža AM	12
1.2.1 Načrtovanje prodaje	12
1.2.2 Cenitev družbe	14
1.2.3 Zbiranje ponudb	15
1.2.4 Izbira najugodnejšega ponudnika	17
1.2.5. Sklenitev prodajne pogodbe	18
1.3 Skupni stroški in učinek prodaje	20
1.3.1 Stroški prodaje	20
1.3.2 Ocena učinka prodaje	21
 2. del: Izolirka d.o.o., Ljubljana	 24
2.1 Prenos na SRD, lastninjenje in dani krediti družbi	24
2.1.1 Prenos družbe na SRD in lastninjenje družbe	24
2.1.2 Dani krediti družbi	25
2.2 Postopek prodaje deleža in terjatev	26
2.2.1 Načrtovanje prodaje	26
2.2.2 Cenitev deleža	28
2.2.3 Zbiranje ponudb	28
2.2.4 Izbira najugodnejšega ponudnika	30
2.2.5 Sklenitev prodajne pogodbe	31
2.3 Skupni stroški in učinek prodaje	33
2.3.1 Stroški prodaje	33
2.3.2 Ocena učinka prodaje	33
 3. del: Avto Kočevje d.o.o., Kočevje	 36
3.1 Prenos na SRD, lastninjenje in dani krediti družbi	36
3.1.1 Prenos družbe na SRD in spremembe v lastniški strukturi	36
3.1.2 Dani krediti družbi Avto Kočevje	37
3.2 Postopek prodaje deleža in terjatev	38
3.2.1 Načrtovanje prodaje	38
3.2.2 Cenitev družbe	38
3.2.3 Zbiranje ponudb	38
3.2.4 Izbira najugodnejšega ponudnika	40
3.2.5 Sklenitev prodajnih pogodb	40
3.3 Skupni stroški in učinek prodaje	41
3.3.1 Stroški prodaje	41
3.3.2 Ocena učinka prodaje	41
 Priloge	 44

Uvodni del

Temeljne informacije o reviziji in Slovenski razvojni družbi d.d.

Predstavitev revizije

V program dela računskega sodišča za leto 2001 je bila uvrščena revizija prodaje deležev družb v letu 2000 na Slovenski razvojni družbi d.d., Dunajska 160, Ljubljana (v nadaljevanju: SRD). Revizijo, ki je bila uvedena s sklepom števil. 1206-1/01-2 z dne 10. 5. 2001, so izvedli revizorji računskega sodišča in je potekala od 5. 8. 2001 do 23. 11. 2001.

Predmet revizije so bile prodaje deležev SRD v družbah, ki so prešle v njeno last, in upravljanje na podlagi pogodb o preoblikovanju in prenosu družbenega kapitala. Med revizijo smo podrobneje pregledali tri prodaje deležev, in sicer: Adria Mobil d.o.o., Novo mesto (v nadaljevanju: AM), Izolirka d.o.o., Ljubljana (v nadaljevanju: Izolirka) in Avto Kočevje d.o.o., Kočevje (v nadaljevanju: AK). V revizijo je bil vključen tudi postopek prodaje terjatev SRD do družb Izolirka in AK.

Cilj revizije je bil ugotoviti skladnost izvedenih postopkov prodaj s predpisi in smotrnost prodaj ter izreči mnenje o pravilnosti in smotnosti revidiranih prodaj.

Postopek revizije smo vodili v skladu z veljavno zakonodajo, ki ureja delovanje računskega sodišča, s smernicami in z navodili računskega sodišča za revidiranje ter standardi revidiranja, ki jih uporablja računsko sodišče v skladu z Napotilom za izvajanje revizij (Uradni list RS, št. 41/01). Pri revidiranju smo uporabljali tudi INTOSAI smernice za revidiranje privatizacije.

Pri izvedbi revizije smo uporabili naslednje metode dela:

- Zbrali in pregledali smo dokumentacijo, povezano s prodajami izbranih deležev družb ter analizirali pridobljene podatke in aktivnosti SRD v postopkih prodaj.
- Opravili smo razgovore s članico uprave SRD za področje sanacije in prestrukturiranja, s projektnimi vodji prodaj in z vodjo službe za ekonomiko.
- Neizbrane ponudnike in kupce poslovnih deležev ter terjatev smo zaprosili za njihovo mnenje o izvedenih postopkih prodaj.
- Pri ocenjevanju postopkov prodaj poslovnih deležev in terjatev družb ter vrednotenju zbranih dokazov smo sodelovali s predstavniki Državnega revizijskega urada Velike Britanije.

Rezultate revizije predstavljamo v treh delih, ločeno za vsako prodajo posebej.

V postopku zaključevanja revizije smo 13. 3. 2002 opravili razčiščevalni sestanek, na katerem je SRD izpostavila revizijska razkritja in podala dodatna pojasnila in dokaze.

Predstavitev Slovenske razvojne družbe d.d.

V skladu z določili Zakona o Slovenski razvojni družbi in programu prestrukturiranja podjetij (Uradni list RS, št. 39/97, 68/97, v nadaljevanju: ZSRDPP) opravlja SRD naslednje naloge:

- dejavnosti v zvezi s projektnim financiranjem;
- dejavnosti prestrukturiranja gospodarskih družb in naloge na področju programa prestrukturiranja podjetij in sodelovanja pri izvajanju projektov ohranjanja oziroma odpiranja novih delovnih mest;
- dejavnosti na področju spodbujanja in sofinanciranja tehnološkega razvoja v RS;
- upravljanje in razpolaganje z vrednostnimi papirji in drugimi sredstvi, pridobljenimi v procesu lastninskega preoblikovanja, prestrukturiranja in privatizacije podjetij, določene z Zakonom o privatizaciji pravnih oseb v lasti Sklada Republike Slovenije za razvoj in obveznosti Agencije Republike Slovenije za prestrukturiranje in privatizacijo (Uradni list RS, št. 71/94, 57/95, v nadaljevanju: ZPPOLS);
- z uveljavitvijo Zakona o zaključku lastninjenja in privatizacije pravnih oseb v lasti Slovenske razvojne družbe (Uradni list RS, št. 30/98, 67/98, 72/98, 12/99, 16/99, 50/99 in 6/00, v nadaljevanju: ZZLPPO) je prešel v last in upravljanje SRD še družbeni kapital tistih podjetij, ki niso zaključila postopkov lastninjenja po Zakonu o lastninskem preoblikovanju podjetij (Uradni list RS, št. 55/92, 7/93, 31/93, 43/93, 32/94 in 1/96, v nadaljevanju: ZLPP).

Med revizijo in v letu, na katero se je revizija nanašala, je bil odgovorna oseba dr. Marjan Rekar, predsednik uprave SRD.

Organi SRD ter pravne in druge strokovne podlage za postopke privatizacije, ki jih vodi SRD, so podrobno navedeni v prilogi 1.

Povzetek ugotovitev

Na podlagi rezultatov revidiranja izbranih treh prodaj deležev družb v lasti SRD in revidiranja dveh prodaj terjatev SRD v letu 2000 lahko o izvedenih postopkih privatizacije in ravnanju SRD povzamemo naslednje skupne ugotovitve:

1. V poslovnem načrtu za leto 2000 SRD ni načrtovala prodaje terjatev do družb; kljub temu smo pri dveh revidiranih primerih ugotovili, da so bile predmet trgovanja tudi terjatve. Odločitve za prodajo terjatev so se sprejemale na podlagi dogovarjanja s ponudniki, na tej podlagi je bil oblikovan predlog za upravo SRD, ki je to s sklepom potrdila.
2. SRD se je odzivala na izražene interese kupcev za nakup deležev družb in z zainteresiranimi ponudniki sklepala pisma o namerah. Metode prodaje so bile določene v ZZLPPO.
3. V nobenem predlogu za prodajo deležev in terjatev, na podlagi katerih je uprava SRD sprejemala odločitve, niso bili navedeni razlogi za prodajo in cilji prodaje, čeprav so bili projektni vodje, v skladu z internimi navodili, dolžni prodajo vselej tudi utemeljiti.

Osnovni cilj SRD je bil izstopiti iz lastništva v družbah in ohraniti delovna mesta v prodanih družbah.

4. Nekatere omejitve, ki jih je za prodaje določala uprava SRD, niso imele podlage v dejanskem stanju in finančnem izidu poslovanja družb, katerih deleži in terjatve so bili predmet prodaje (npr. pri prodaji deleža AM je SRD določila, da prodajna cena ne sme biti nižja od likvidacijske vrednosti družbe, pri AK je cenilec izrazil nevarnost likvidacije družbe - omejitev pa ni bila določena). Likvidacijska vrednost družbe AM je bila določena kot spodnja meja, pod katero ne sme biti določena prodajna cena.
5. Komisija za oceno ponudb in izbiro najugodnejšega ponudnika pri prodaji večinskega deleža ni v celoti upoštevala določb uredbe o načinu javne prodaje delnic in poslovnih deležev v lasti SRD (zahteve po zagotavljanju dodatnih finančnih sredstev in pridobivanju novih trgov). Vsaka razpisna komisija je v poslovniku določila kriterije za izbiro ponudb, ki jih ni ovrednotila in ni določila prednostnega vrstnega reda njihovega upoštevanja pri ocenjevanju. Od vseh ponudnikov ni dosledno zahtevala zagotovil za ohranitev delovnih mest, kar je bila politika poslovanja SRD. Obveznost kupca za ohranitev delovnih mest je bila vključena v prodajno pogodbo za prodajo deleža družbe AM.
6. SRD se je o pogojih prodaje s ponudniki pogajala in jih večkrat pozivala k dopolnjevanju danih ponudb. Vsi vodeni postopki niso bili ustrezno dokumentirani.
7. Dosežene kupnine pri prodajah deležev družb so bile, razen pri prodaji deleža družbe AM, nižje od prvotno ocenjene poštene tržne vrednosti. Skupni zneski sredstev, porabljenih za izvedbo postopkov prestrukturiranja družb in odpisa kreditov, so presegli doseženo višino kupnine. Razlogi za ugotovljene negativne finančne učinke prodaje so izhajali iz finančne sanacije teh družb, zmanjšanje izgube in ohranitev zaposlenih. Vse tri družbe so bile v času prehoda na SRD neuspešne in bi, če bi opustili sanacijo, povzročile stečaje in nezaposlenost. Pri oceni uspešnosti sanacije so bili upoštevani kriteriji ocenjevanja projektov prestrukturiranja.
8. Izvajalcev storitev SRD ni izbrala po postopkih, ki veljajo za oddajo javnih naročil. Storitve pravnega svetovanja zunanjim sodelavcem ob prodajah deležev in terjatev je SRD plačevala v višini pogodbeno dogovorjenih pavšalnih mesečnih zneskov, kar ocenjujemo kot neprimerno obliko plačila storitev, ki jih je možno opredeliti po vsebini in količini. Po oceni SRD je bilo plačilo odvetniku v pavšalnem znesku cenejše in je zagotavljalo večjo kvaliteto storitve odvetnika. Izvedene mesečne storitve odvetnika bi moral s podpisom potrditi vsak vodja projekta.
9. V dveh revidiranih primerih kupci deležev in terjatev svojih obveznosti do SRD niso bili sposobni poravnati pravočasno, zato jim je SRD podaljševala roke plačila in zagotavljala ugodnejše plačilne pogoje (moratoriji na plačilo glavnice, kreditiranje). Če tega ne bi storila, bi morala prodajne pogodbe razveljaviti.
10. SRD ni vnaprej predvidela stroškov prodaje. Vodje projektov niso spremljali učinkov prodaje z vidika stroškov ter na koncu prodaje niso celovito analizirali doseženih rezultatov prodaje. Veljavna interna navodila vodjem projektov tega niso predpisovala. V letu 2001 so bila navodila dopolnjena z zahtevo po načrtovanju in analiziranju stroškov prodaje.

11. Služba kontrolinga SRD je spremljala finančne rezultate prodaj in primerjala zneske doseženih kupnin s knjigovodsko vrednostjo naložb na dan prodaje.
12. SRD ni ustrezno spremljala izpolnjevanja pogodbenih določil po izvedeni privatizaciji (ohranjanje delovnih mest, investicijska vlaganja). V nekatere prodajne pogodbe, sklenjene v letu 2001, je vključila obveznost kupca, da poroča na SRD glede izpolnjevanja pogodbenih določil. Način spremljanja privatiziranih podjetij bo SRD še določila.
13. Poraba sredstev za izvedbo privatizacije je bila razmeroma velika in dosežen finančni iztržek za SRD nizek (ocenjeni skupni finančni učinki so bili pri vseh treh prodajah negativni). Naloga SRD ni bila v doseganju dobičkov, ampak v tem, da finančno sanira podjetje, da bi še naprej delovalo in zmanjšalo izgubo v poslovanju, da bi se ohranila delovna mesta in vrednosti naložb. Za nekatere prodaje v letu 2001 je bila že izvedena analiza učinkov z upoštevanjem vloženih sredstev SRD.
14. Z vidika družb, ki so bile predmet privatizacije, so bile prodaje deležev družb in terjatev uspešne, saj so družbe po izvedeni privatizaciji ohranile proizvodnjo in zaposlene ter dosegale pozitivne poslovne rezultate.

MNENJE

Revidirali smo prodajo deležev družb Adria Mobil d.o.o., Novo mesto, Izolirka d.o.o., Ljubljana in Avto Kočevje d.o.o., Kočevje, ki so prešle v last in upravljanje SRD, v postopku lastninskega preoblikovanja podjetij. Na treh izbranih primerih smo preizkušali skladnost izvedenih postopkov prodaj z veljavnimi predpisi in smotrnost prodaj.

Revizijo smo izvedli v skladu s priznanimi standardi revidiranja in smernicami dobre prakse pri revidiranju privatizacije, ki jih je sprejela mednarodna organizacija INTOSAI. Revizijski postopki so se nanašali na celoten postopek privatizacije, od načrtovanja do spremljanja učinkov prodaj. Dokaze za oblikovanje končne ocene smo pridobivali s preizkušanjem pravilnosti in smotrnosti ravnanja SRD in z zbiranjem informacij pri osebah, ki so kot ponudniki ali kupci sodelovale v privatizaciji.

Cilji, ki jih je SRD pri privatizaciji revidiranih podjetij skušala doseči, so povezani z ohranitvijo delovanja, zmanjšanja izgub v poslovanju, ohranitve delovnih mest in vrednosti naložb. Skupni finančni učinki prodaj zato niso ustrezno sodilo za presojo učinkovitosti. SRD je v skladu s svojo poslovno usmeritvijo največji pomen pripisala doseganju zastavljenih ciljev prodaje in s tem gospodarnost in učinkovitost izvedenih prodaj opredelila kot podrejena elementa doseganja smotrnosti. Menimo, da je navedeni pristop glede na naravo podjetij, ki so predmet prodaje, korekten. Ob upoštevanju navedenega pristopa smo pri podajanju mnenja o smotrnosti največjo težo pripisali uspešnosti izvedenih prodaj, tj. do katere mere so bili doseženi zastavljeni cilji pri prodaji navedenih družb.

Na podlagi ugotovitev, ki jih predstavljamo v splošnem delu in treh ločenih delih tega poročila s podrobnim prikazom izvedenih prodaj, lahko o pravilnosti in smotrnosti izvajanja nalog privatizacije, ki jih opravlja SRD, izrekamo naslednje mnenje:

1. Pravilnost izvajanja nalog

Prodaje je SRD vodila na način in po postopkih, ki so bili z manjšimi odstopanji v skladu z veljavnimi predpisi in internimi navodili za prodajo. Ker interna navodila tega niso predpisovala, vodje prodaj niso ugotavljali učinkov prodaj in po sklenitvi pogodb niso spremljali izpolnjevanja pogodbenih določil, ki so se nanašale na obveznosti kupcev. V letu 2001 so v prodajne pogodbe vključili obveznost, da kupec o izpolnitvi pogodbenih obveznosti poroča na SRD.

2. Smotrnost izvajanja nalog

V revidiranih primerih so bili zneski doseženih kupnin manjši od sredstev SRD, porabljenih za finančno sanacijo teh družb in stroškov prodaje. Menimo, da je bil znesek nastalih stroškov v zvezi s prodajo revidiranih podjetij razumno visok. Zaključena finančna sanacija je bila v vseh treh družbah uspešna, ker je pozitivno vplivala na povečanje prihodkov od prodaje, zmanjšala izgubo in ohranila delovna mesta zaposlenih, kar so bili temelji za presojo doseganja zastavljenih ciljev.

Splošni del: Prodaja deležev in terjatev SRD v letu 2000

Od 21 načrtovanih prodaj lastniških deležev in delnic družb je SRD v letu 2000 realizirala 15 prodaj v vrednosti 3.913.380 tisoč tolarjev. Glede na poslovni načrt je bila realizacija vrednosti kupnin za 29,3 % višja od načrtovane, število prodaj poslovnih deležev je bilo glede na načrtovano število za 28,6 % manjše. Podatke o prodanih deležih družb in višino kupnine prikazuje tabela 1, podrobnejše informacije pa prikazujemo v prilogi 2.

Tabela 1: Prodaja kapitalskih deležev v letu 2000

Zap. št.	Naziv gospodarske družbe	Delež SRD pred prodajo v %	Prodani delež v %	Kupnina	
				Znesek v tisoč SIT	Struktura v %
1	Adria Mobil d.o.o., Novo mesto	58,46	58,46	1.026.855	26,2
2	Iskra Feriti d.o.o., Stegne, Ljubljana	57,44	57,44	1.017.000	26,0
3	Pomurka mesna industrija d.d., Murska Sobota	34,554	12,36	583.186	14,9
4	Iskra Ero d.o.o., Kranj	80,529	80,529	552.500	14,1
5	Livarna Vuzenica d.o.o., Vuzenica	38,939	38,939	220.000	5,6
6	Izolirka d.o.o., Ljubljana	40,00	40,00	163.800	4,2
7	Avto Kočevje d.o.o., Kočevje	84,24	84,24	156.711	4,0
8	Elektronika Velenje d.d., Velenje	10,14	10,14	67.187	1,7
9	Metalna Senovo d.o.o., Senovo	25,053	25,053	40.000	1,0
10	Glin Žagarstvo d.o.o., Nazarje	97,33	97,33	29.491	0,8
11	Magneti d.d., Ljubljana	11,457	11,457	20.291	0,5
12	Tovarna kos in srpov d.o.o., Lovrenc*	42,274	42,189	18.630	0,5
13	Galant d.o.o., Lendava	20,00	20,00	10.570	0,3
14	IMP Itak d.d., Ljubljana	1,718	1,718	5.432	0,1
15	Glin Rip d.o.o., Nazarje	93,33	93,33	1.727	0,0
Skupaj				3.913.380	100,0

* v prisilni poravnavi

Največji del kupnine od prodaje je prispeval prodani večinski delež AM, saj je predstavljal 26,2 % celotne vrednosti kupnin, sledi Iskra Feriti d.o.o., Ljubljana s 26,0 % deležem kupnin.

Prodaje terjatev do družb SRD za leto 2000 ni načrtovala, ker so bile odločitve o prodaji sprejete na podlagi dogovarjanja s ponudniki. Iz poslovnega poročila je bilo razvidno, da je SRD prodala terjatve do 5 družb v skupni vrednosti 447.811 tisoč tolarjev.

Tabela 2: Prodaja terjatev SRD v letu 2000

Zap. št.	Terjatve SRD do družbe	Kupnina za terjatev v tisoč SIT	Delež v %
1	EEK Montaža – v stečaju, Maribor	192.000	42,9
2	Avto Kočevje d.o.o., Kočevje	138.328	30,9
3	Litostroj Holding d.d. v stečaju, Ljubljana	50.000	11,2
4	Tovarna kos in srpov d.o.o., Lovrenc na Pohorju	35.483	7,9
5	Livarna Vuzenica d.o.o., Vuzenica	32.000	7,1
Skupaj		447.811	100,0

Največji del kupnine se je nanašal na prodajo terjatve SRD do družbe EEK Montaža - v stečaju, Maribor, ki je predstavljal 42,9 % vseh kupnin.

Na podlagi analize podatkov o realiziranih prodajah deležev SRD v letu 2000 (priloga 2) smo za preizkus pravilnosti in smotrnosti prodaj izbrali naslednje tri prodaje:

- 58,46 % deleža v družbi AM,
- 40 % deleža in terjatev SRD do družbe Izolirka in
- 84,24 % deleža in terjatev SRD do družbe AK.

Naložbe teh družb so bile prenesene na SRD v okviru projekta sanacije v letu 1992. Skupna vrednost kupnin, pridobljenih z navedenimi tremi prodajami kapitalskih deležev, je znašala skupno 1.347.366 tisoč tolarjev, kar je predstavljalo 34,4 % vseh kupnin leta 2000.

V nadaljevanju poročila podrobneje predstavljamo privatizacijo, ki je bila izvedena s prodajo deležev SRD v navedenih treh družbah.

1. del: Adria Mobil d.o.o., Novo mesto

1.1 Ustanovitev družbe, lastniška struktura in dani krediti družbi

1.1.1 Ustanovitev družbe in spremembe v lastniški strukturi

Družba AM je bila ustanovljena leta 1994 kot invalidsko podjetje in je bila v 100 % lasti družbe Adria Caravan d.d., Novo mesto (v nadaljevanju: AC). V času prenosa na SRD je bila družba AC hčerinsko podjetje družbe IMV holdinga d.o.o., Novo mesto, ki je bilo 22. 9. 1992 preneseno na SRD na podlagi pogodbe o preoblikovanju in prenosu družbenega kapitala. Lastniška struktura družbe IMV holdinga d.o.o. na dan prenosa na SRD je prikazana v prilogi 3 tega poročila.

V letu 1994 je SRD ustanovila družbo Hermes d.o.o., Ljubljana, ki je 30. 6. 1995 odkupila 100 % delež v družbi AM za znesek 1.500 tisoč tolarjev. Istega leta se je družba Hermes d.o.o., Ljubljana preimenovala v družbo Adera d.o.o., Ljubljana (v nadaljevanju: Adera).

Pred uvedbo stečaja je bila dejavnost družbe AC usmerjena v proizvodnjo in montažo avtomobilskih, stanovanjskih in tovornih prikolic, proizvodnjo lesenih, kovinskih, plastičnih, tekstilnih in drugih delov za cestna vozila in prikolice, proizvodnjo lesenega pohištva in izdelavo proizvodov iz brizgane plastike. Prodaja izdelkov družbe AC je potekala v celoti prek podjetij v tujini, ki so bila lastniško vezana na IMV, poslovno pa v celoti povezana in odvisna od AC. Po uvedbi stečajnega postopka (v letu 1995) se je dejavnost nadaljevala v okviru hčerinske družbe AM. Družba AC - v stečaju je za nemoteno nadaljevanje proizvodnje prikolic z najemno pogodbo dala družbi AM v najem večji del proizvodnih prostorov in opreme.

V letu 1998 je SRD odkupila pravno osebo AC d.d. - v stečaju. Odkup je bil opravljen na podlagi neposredne pogodbe, s katero je SRD postala lastnica vseh delnic družbe AC. Večinski del kupljenih delnic (68,71 %) je SRD v letu 1999 prodala družbi AM, preostanek delnic pa je kot stvarni vložek prenesla na družbo AM. Skupaj z denarnim vložkom je SRD postala večinski lastnik družbe AM. Postopek nakupa in prodaje je opisan v prilogi 3 tega poročila. Učinek te prodaje je prikazan v poglavju o skupnem učinku prodaje AM in AC (v nadaljevanju: projekt Adria), v točki 1.3.2 tega poročila.

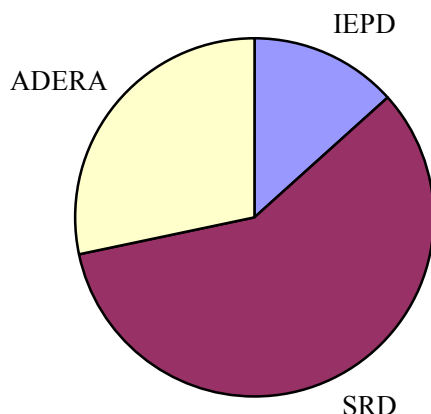
Skupščina družbe AM je 21. 10. 1999 sprejela sklep o povečanju kapitala družbe s 1.500 tisoč tolarjev na 819.013 tisoč tolarjev. Na osnovi pogodbe o pristopu družbenikov (z dne 21. 10. 1999) in vloška SRD je nova lastniška struktura AM naslednja:

Tabela 3: Lastniška struktura družbe AM na dan 21. 10. 1999

Lastnik	Višina kapitala v tisoč SIT	Delež v %
Adera	231.795	28,30
SRD - skupaj	478.750	58,46
- stvarni vložek	391.468	
- denarni vložek	87.282	
Delavci-imetniki enotnega poslovnega deleža (IEPD)	108.468	13,24
Skupaj	819.013	100,00

Novo lastniško strukturo družbe AM, na dan 21. 10. 1999, prikazuje slika 1.

Slika 1: Lastniška struktura AM

V letu 1999 se je s spremembo lastniške strukture spremenila tudi lastniška povezava med SRD, AM in hčerinskimi družbami (podrobno predstavljeno v prilogi 3). AM, ki je bila prej v lasti družbe AC, je prešla neposredno v last in upravljanje SRD.

Osnovna dejavnost družbe AM je bila v letih 1997 do 1999 proizvodnja, montaža in prodaja avtomobilskih, počitniških in drugih prikolic z uveljavljeno blagovno znamko. Obseg proizvodnje se je v navedenem obdobju povečeval. Družba je postala ena najpomembnejših proizvajalk na evropskem trgu in se je v letu 1998 uvrstila na seznam največjih izvoznic v državi. Prihodki od prodaje so v letu 1999 znašali 8.888 milijonov tolarjev, kar je 1,5-krat več kot v letu prej. Za enak odstotek se je povečal čisti dobiček, ki je v letu 1999 znašal 221 milijonov tolarjev. Število zaposlenih se je z 246 v letu 1997 povečalo na 376 v letu 1999.

1.1.2 Dani krediti družbi Adria Caravan d.d.

Družba AC je imela že pred letom 1994 težave v finančnem poslovanju (negativno poslovanje podjetja v Franciji in Belgiji, unovčene so bile garancije do bank). SRD je

družbi AC nudila finančno pomoč z odkupom terjatev treh bank upnic in s sklenitvijo pogodb o kratkoročnih kreditih.

SRD je v letu 1994 odkupila terjatve iz kreditov od treh bank upnic (Dolenjska banka d.d., Novo mesto, SKB banka d.d., Ljubljana in Agencija Republike Slovenije za sanacijo bank in hranilnic Ljubljana) in povezanih družb IMV v tujini (Nemčija, Danska in Anglija) v skupnem znesku 1.913.500 tisoč tolarjev. Vrednost odkupljenih terjatev je (z obrestmi do 2. 10. 1995) znašala 2.180.101 tisoč tolarjev. Terjatve je odkupovala z diskontom, ki so v skupnem znesku znašali 796.077 tisoč tolarjev, kar je predstavljalo 41,6 % vseh odkupljenih terjatev.

Z družbo AC je SRD v obdobju od leta 1992 do 1994 sklenila več kreditnih pogodb. Obveznosti AC za najeta posojila pri SRD so skupaj z obrestmi (do 2. 10. 1995) znašale 1.526.670 tisoč tolarjev.

Za družbo AC je bil na Okrožnem sodišču v Novem mestu 2. 10. 1995 uveden stečajni postopek. Do uvedbe stečajnega postopka so bile obveznosti do SRD poravnane v višini 878.832 tisoč tolarjev. Dne 12. 12. 1995 je SRD prijavila v stečajni postopek neplačane terjatve do AC po vseh kreditnih pogodbah in odkupih terjatev v skupnem znesku 2.964.038 tisoč tolarjev. Po uvedbi stečajnega postopka, je bilo unovčeno še poroštvo SRD za obveznosti AC do družbe Indules S.l.r. Trst iz Italije, v znesku 38.991 tisoč tolarjev.

Po prijavi terjatev v stečajno maso je AC delno poravnala obveznosti do SRD. Skupen znesek vseh poplačil obveznosti AC je do leta 2000 znašal 1.096.123 tisoč tolarjev.

Stečajni postopek v družbi AC - v stečaju je bil zaključen 25. 5. 2000 (sklep Okrožnega sodišča Novo mesto št. 16/95-329). SRD je v juliju 2000 knjigovodsko odpisala preostalo vrednost terjatev v znesku 1.770.807 tisoč tolarjev, kar je predstavljalo 47,3 % vseh terjatev SRD do AC, ugotovljenih na dan uvedbe stečajnega postopka. Odpis terjatve z upoštevanjem diskonta pri odkupu terjatev od upnikov je bil upoštevan pri oceni skupnega učinka projekta Adria, ki je prikazan v poglavju 1.3.2 tega poročila.

1.2 Postopek prodaje deleža AM

1.2.1 Načrtovanje prodaje

V letih 1997 in 1998 je SRD prejela pisno izražen interes za nakup AM od naslednjih družb:

- AM je v aprilu leta 1997 poslala ponudbo za nakup poslovnih deležev AM in podjetja v tujini (Danska) ter nakup opreme AC v stečaju. Razlogi za ponudbo so bili v nizki kapitalski opremljenosti AM (1,5 milijona tolarjev) in nejasni lastniški poziciji AM (v 100 % lasti Adere), kar ni zagotavljalo poslovne uspešnosti podjetja. Najemniški odnos z družbo AC v stečaju je oviral oblikovanje dolgoročne strategije družbe.
- NovoLine d.o.o. iz Novega mesta je oktobra leta 1998 poslala pisno ponudbo za nakup deleža AM na naslednji način:
 - 20 % bi odkupili zaposleni v AM,
 - 40 % bi odkupila družba Terna d.o.o., Novo Mesto,

- 40 % bi odkupil strateški partner, ki se ukvarja s sorodno dejavnostjo (izdelava prikolic).

Ponujena izhodiščna cena za 100 % delež je znašala 10 milijonov nemških mark.

- Zaposleni in poslovodna ekipa družbe AM so v novembru leta 1998 naslovili na SRD ponudbo za nakup 100 % deleža AM, vključno z vsem premoženjem AC kot pravne osebe (poslovna in proizvodna oprema, poslovni prostor in zemljišča) in z 80 % deležem družbe Podgorje d.d., Šentjernej.

Kljub izraženim interesom SRD v svojem poslovnem načrtu za leto 1999 ni načrtovala prodaje AM, v načrtu za leto 2000 pa je v prvem polletju predvidela prodajo svojega 58,46 % deleža v družbi AM.

Januarja 1999 je uprava SRD sprejela odobritveni sklep, da se prične s postopkom prodaje deleža AM (lastniški delež SRD in Adere) ter naroči cenitev družbe AM. Uprava SRD je končni sklep o navedeni prodaji sprejela maja istega leta in določila, da prodajna cena za oba deleža ne sme biti nižja od likvidacijske vrednosti družbe AM, in da se zaposlenim in bivšim zaposlenim v AM zagotovi predkupna pravica.

Interna navodila za prodajo delnic, deležev in drugih sredstev v lasti SRD (v nadaljevanju: interna navodila) določajo, da projektni vodja poda predlog za prodajo na podlagi zbranih informacij in dokumentiranega gradiva, iz katerega izhaja utemeljenost prodaje. Z revizijo smo ugotovili, da v predlogu za prodajo deleža družbe AM, ki je bil predložen upravi SRD, niso razvidni razlogi za prodajo. Osnovni cilj SRD je bil izstopiti iz lastništva družb in hkrati ohraniti delovna mesta v prodanih družbah, zato razlog za prodajo v predlogu upravi SRD ni bil naveden.

Sestavni del predloga o prodaji je tudi določitev metode prodaje, ki so podrobno opredeljene v ZZLPP. Pri prodaji deleža AM je bila izbrana metoda v skladu z zakonskimi določili.

Med revizijo smo preizkusili pravilnost odločitve SRD, da prodajna cena ne sme biti nižja od likvidacijske vrednosti družbe¹ AM, ki je bila določena kot spodnja meja. V ta namen smo primerjali podatke iz računovodskih izkazov družbe AM v obdobju od leta 1995 do 1998 in izračunali nekatere kazalnike.

¹ Ocenitev družbe po metodi likvidacijske vrednosti pomeni ocenitev, kakšno denarno vsoto dobijo lastniki, če se ukine poslovanje, iztržijo vsa njegova sredstva ter poplačajo obveznosti družbe in nastali stroški likvidacije (vir: cenitveno poročilo družbe AM na dan 31. 10. 1999). Kazalniki: pokritost kratkoročnih obveznosti s kratkoročnimi sredstvi = k. sredstva / k. obveznosti, delež kapitala v financiranju = kapital / obveznosti do virov sredstev, donosnost sredstev (ROA) = čisti dobiček / sredstva in donosnost kapitala (ROE) = čisti dobiček / kapital.

Tabela 4: Bilančni podatki za družbo AM in izračun kazalnikov

v tisoč SIT

Bilančne postavke	Leto			
	1995	1996	1997	1998
Bilanca stanja konec leta				
Sredstva	1.197.397	1.481.987	1.655.468	2.203.175
Kratkoročna sredstva	1.177.637	1.457.817	1.612.640	2.107.217
Dolgoročne obveznosti	0	925	0	0
Kratkoročne obveznosti	1.171.676	1.452.757	1.521.831	1.754.276
Kapital	25.721	28.305	78.034	231.795
Obveznosti do virov	1.197.397	1.481.987	1.655.468	2.203.175
Izkaz uspeha za leto				
Čisti dobiček (izguba)	(5)	320	47.068	147.909
Prihodki od prodaje	1.122.854	3.523.166	4.616.868	6.101.308
Kazalniki v %				
Pokritost k.obveznosti s k. sredstvi	100	100	106	120
Delež kapitala v financiranju	2	2	5	11
ROA	0	0	3	7
ROE	0	1	60	64

Čisti dobiček družbe AM se je v obdobju od leta 1995 do 1998 bistveno povečal. Pokritost kratkoročnih obveznosti s kratkoročnimi sredstvi je narasla za 20 odstotnih točk, delež kapitala v celotnih obveznostih do virov sredstev pa se je povečeval v vseh štirih letih. Ker družba AM ni bila v stečajnem postopku (v stečajnem postopku je bila le družba AC) in je v zadnjih treh letih pred odločitvijo o prodaji dosegala dobre poslovne rezultate, ni jasno, zakaj je uprava SRD (leta 1999) odločila, da prodajna cena poslovnih deležev v AM ne sme biti nižja od likvidacijske vrednosti družbe, ki je spodnja meja za prodajno ceno deleža.

Vodja prodaje na SRD je pojasnil, da je bila likvidacijska vrednost dana le kot omejitev, pod katero ne sme biti realizirana kupnina. Cilji prodaje niso bili določeni in tudi likvidacijska vrednost po njegovem mnenju ni predstavljala cilja prodaje.

Po pojasnilu članice uprave SRD za sanacijo in prestrukturiranje je bil cilj SRD, da se družbe čim hitreje prodajo in SRD izstopi iz družb kot njihov solastnik, v času lastništva pa bi SRD vplivala na izboljšanje morebitnih slabih poslovnih rezultatov družb in sodelovala pri reševanju socialnih problemov (npr. pri zniževanju števila delovnih mest).

1.2.2 Cenitev družbe

Uprava SRD je 21. 9. 1999 sprejela sklep, da neodvisni cenilec opravi cenitev družbe AM. K predložitvi ponudb je SRD pisno pozvala štiri cenilce. Kot najugodnejša med prispelimi tremi ponodbami je bila izbrana ponudba ocenjevalke Alenke Tomšič iz DPS CILJ, Družbe za poslovno svetovanje d.o.o., Ljubljana, ki je za storitev ponudila najnižjo ceno.

Namen ocenitve je bil ugotoviti pošteno tržno vrednost lastniškega kapitala družbe AM za namen prodaje večinskega deleža družbe. Po mnenju pooblaščenega cenilca je poštna tržna vrednost 100 % lastniškega kapitala AM na dan 31. 10. 1999 znašala 1.367.000 tisoč tolarjev. Glede na to vrednost je bil 86,76 % lastniški delež SRD in Adere v kapitalu AM ocenjen na 1.186.009 tisoč tolarjev, kar je za 40 % več od ocenjene likvidacijske vrednosti, ki je bila kot omejitev dana v sklepu uprave SRD o prodaji.

1.2.3 Zbiranje ponudb

Uprava SRD je na sejah 21. 12. in 28. 12. 1999 v skladu z internimi navodili imenovala pet člansko komisijo za odpiranje ponudb in izbiro najugodnejšega ponudnika na podlagi javnega razpisa AM (v nadaljevanju: komisija).

Komisija je 14. 3. 2000 sprejela poslovnik za delovanje komisije za oceno ponudb in izbor najugodnejšega ponudnika in v njem podrobneje določila kriterije za izbiro najugodnejšega ponudnika. Pri določitvi kriterijev komisija ni v celoti upoštevala določb 14. člena Uredbe o načinih javne prodaje delnic in poslovnih deležev v lasti SRD (zagotovitev dodatnih finančnih sredstev za financiranje poslovanja in pridobitev novih trgov oz. širitev tržnega deleža na posameznih trgih). Prav tako ni ovrednotila posameznih kriterijev in ni določila, kateri kriteriji bodo imeli prednost pri izbiri. Uprava SRD v tistem času ni imela sprejetega načina vrednotenja kriterijev.

Javni razpis za zbiranje ponudb za nakup poslovnih deležev v AM je SRD objavila 9. 2. 2000 v časniku DELO. Pogoji za nakup je bil, da kupec kupi oba poslovna deleža, ki sta predmet prodaje. Predkupna pravica pri nakupu navedenih poslovnih deležev je bila dana imetnikom 13,24 % enotnega poslovnega deleža (v nadaljevanju: IEPD) družbe AM. Rok za oddajo ponudb je bil 10. 3. 2000, kar pomeni, da so imeli ponudniki od objave do predložitve ponudb na voljo 30 dni.

V razpisnem roku so prispele ponudbe naslednjih treh ponudnikov: Terna d.o.o., Novo mesto, IEPD in Holding Hidria d.o.o., Idrija ter Horizont Venture management d.o.o., Ljubljana.

Po pojasnilu družbe Holding Hidria je bila z IEPD sklenjena pogodba o skupnem nastopanju. Razlogi so bili v pridobitvi strateškega partnerja za IEPD (ki bi bil sposoben plačati kupnino) in v skupnih interesih glede dopolnitve proizvodnje s programi ostalih podjetij v skupini Holding Hidria.

Vsebina prvih (osnovnih) ponudb navedenih treh ponudnikov je podrobno prikazana v prilogi 4 tega poročila.

Komisija je na prvi seji 14. 3. 2000 ugotovila, da so vse ponudbe prispele v roku in imajo vse v razpisu zahtevane elemente in priloženo dokumentacijo. Vsi ponudniki so plačali varščino v predpisani višini 5.000 tisoč tolarjev. Noben izmed ponudnikov ni ponudil cene v višini ocenjene vrednosti, zato se je komisija odločila, da vse tri ponudnike povabi na predstavitev njihovih ponudb. Dokazila o povabilih ponudnikov na predstavitev ponudb ali zapisniki o opravljenih predstavitvah med revizijo niso bila predložena.

Vse tri ponudnike je komisija večkrat pozivala k dopolnitvam svojih ponudb. Dopolnitve ponudb so prikazane v prilogi 4.

Iz vsebine poziva k drugi dopolnitvi ponudb je razvidno, da je SRD obvestila ponudnike o višini ocenjene vrednosti iz cenitve pooblaščenega cenilca, kar je lahko po naši presoji pomembno vplivalo na uspešnost nadaljnjih pogajanj glede cene deleža. V tretjem pozivu se je komisija sklicevala na predhodni dogovor s ponudniki. Vsebina tega dogovora iz zapisnikov razpisne komisije ni razvidna. Komisija ni pozivala k dopolnitvam ponudb vseh ponudnikov istočasno.

Pogajanja s ponudniki so bila zaključena 22. 5. 2000. Vsebina končnih ponudb vseh treh ponudnikov je prikazana v tabeli 5.

Tabela 5: Vsebina končnih ponudb in poslovnih načrtov

Kriterij	Terna d.o.o., Novo mesto	IEPD in Holding Hidria d.o.o., Idrija	Horizont Venture management d.o.o., Ljubljana
Ponujena cena	15.550 tisoč DEM v tolarški protivrednosti.	14.000 tisoč DEM v tolarški protivrednosti, možnost predčasnega poplačila dolgoročnega dolga AM do SRD v višini 6.972 tisoč DEM in nadomestitev poroštvene izjave SRD do Abanke v višini 5 milijonov DEM.	1.260.000 tisoč SIT z odplačilom kredita SRD družbi AM v višini 700.000 tisoč SIT in nadomestitev poroštvene izjave do banke v višini 5 milijonov DEM.
Način in rok plačila	7.550 tisoč DEM ob podpisu pogodbe v dogovorjenih rokih, 8 milijonov DEM v štirih letnih obrokih z 1 letnim moratorijem s 6 % letno obrestno mero.	Gotovinsko plačilo 60 dni po podpisu pogodbe z možnostjo skrajšanja plačilnega roka.	Gotovinsko plačilo v 10 dneh po podpisu pogodbe.
Zavarovanje plačila	Bančna garancija SKB banke v višini 5 milijonov DEM ob podpisu pogodbe in garancija zavarovalnice Slovenica za odloženi del kupnine v višini 3 milijonov DEM.	Možnost predložitve nepreklicne izjave prvovrstne banke ob podpisu pogodbe.	Za zavarovanje kupnine se predloži garancija Hypo Alpe Adria banke ali kake druge avstrijske banke.
Zaposlenost	Možnost dodatnega zaposlovanja, v letu 2004 in 2005 predvidevajo 480 zaposlenih.	Pripravljenost za sprejem pogodbene kazni v višini 100 tisoč SIT na mesec za odpustitev vsakega izmed 421 redno zaposlenih v obdobju dveh let, leta 2004 predvidevajo 766 zaposlenih.	Povečanje zaposlenih z 421 na 485 v letu 2005.
Investicije	V prvem letu 300 milijonov SIT, do leta 2005 pa skupno 1100 milijonov SIT.	Investicijska vlaganja v obdobju 5 let v višini 30 milijonov DEM.	Razmere na evropskem trgu zahtevajo dodatna sredstva v obsegu od 4 do 30 milijonov DEM.

Komisija je pregledala ponudbe ter opravila točkovanje in ponderirala kriterije na način, kot prikazujemo v tabeli 6.

Tabela 6: Točkovanje ponudb razpisne komisije

Način točkovanja kriterijev			Skupno število točk za ponudnika		
Sklop kriterijev	Možno število točk	Utež	Terna	IEPD in Holding Hidria	Horizont Venture management
I. Cena, način, rok in zavarovanje plačila	0 do 5	4	64	52	48
II. Izkušnje, znanje, strategija, rast prihodkov, zaposlenost, investicije	0,1,3,4,5	2	42	60	30
III. Finančno stanje in finančna moč	0,3,5	1	5	8	10
Skupaj			111	120	88

Pri točkovanju ponudb je največ točk dobila ponudba IEPD in Holding Hidria, in sicer 120 od 142 možnih.

Vodja projekta je pojasnil, da je bilo pri ocenjevanju poleg objektivnih meril (npr. ponujena cena), potrebno upoštevati tudi subjektivna merila. Za oceno predloženih poslovnih načrtov niso izvedli analiz, ampak so jih le primerjali med seboj po posameznih dejavnikih (zaposlenost, vlaganja, rast prihodkov, vizijo razvoja), ki so kasneje predstavljali 42,25 % vseh možnih točk. Podatki o finančni moči in stanju ponudnika izvirajo iz bilanc in BON1 in BON2 obrazcev. Vrednotenje ponudb je bilo le v pomoč in podporo komisiji pri oblikovanju predloga upravi SRD.

Komisija je v poročilu (z dne 30. 6. 2000) podala naslednje sklepne ugotovitve:

- z vidika ponujene cene je najugodnejša ponudba družbe Terna d.o.o., Novo mesto;
- z vidika ostalih elementov ponudbe je bila ugodnejša ponudba IEPD in Holding Hidria d.o.o., Idrija (predstavljeni poslovni načrt je vključeval rast prodaje, širitev proizvodnega programa, investicije v opremo, razvoj novih izdelkov in povečanje števila zaposlenih ter boljša poslovna in finančna boniteta ponudnika, ki kaže njegovo finančno moč in trdnost).

Komisija je predlagala upravi SRD, naj izbere kot najugodnejšo ponudbo IEPD in Holding Hidria ter IEPD, ki imajo predkupno pravico za oba poslovna deleža, in dopusti uveljavljanje te pravice v roku enega meseca po izbiri najugodnejšega ponudnika.

Ne glede na to, da je SRD v pozivih ponudnikom za dopolnitev prvotnih ponudb poudarila višanje cene, je komisija predlagala upravi SRD, naj se delež AM proda ponudniku IEPD in Holding Hidria, ki ni ponudil najvišje cene.

1.2.4 Izbira najugodnejšega ponudnika

Uprava SRD je 4. 7. 2000 sprejela sklep, s katerim je odločila, da kot najugodnejšo izbere skupno ponudbo IEPD in Holdinga Hidria. Izbranega ponudnika je pozvala k sklenitvi pogodbe pod naslednjimi pogoji:

- kupnina: 14.000 tisoč DEM po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan plačila;
- način plačila: v gotovini, nakazani na žiro račun SRD najkasneje 60. dan po podpisu pogodbe;
- zavarovanje plačila: pogoj za prenos lastninske pravice in vseh iz nje izvirajočih pravic je plačilo celotne kupnine.

Prav tako je določila naslednje dodatne pogoje pri prodaji deleža AM:

- odgovornost SRD kot prodajalca za napake v finančnem, poslovnem in premoženjskem stanju družbe AM se izključuje;
- z dnem prenosa lastninske pravice se SRD razbremeni vseh obveznosti od izdanih in še veljavnih poročev za družbo AM. Kupci poslovnih deležev so dolžni za takšno razbremenitev pridobiti soglasje bank upnic;
- Holding Hidria se zaveže, da se v roku dveh let od dne prenosa lastninske pravice število zaposlenih za nedoločen čas ne bo zmanjšalo pod število, kakršno je bilo na dan prenosa lastninske pravice. Če bi prišlo do kršitve, se kupec zavezuje plačati 15.000 nemških mark pogodbene kazni za vsako delovno mesto za nedoločen čas manj od števila na dan prenosa lastninske pravice;
- Holding Hidria se zaveže, da bo v skladu s poslovnim načrtom investiral v družbo AM v naslednjih petih letih najmanj 30 milijonov nemških mark, od tega najmanj 7,5 milijonov nemških mark v prvem letu.

Od datuma cenoitve družbe AM (20. 12. 1999) do objave javnega razpisa za prodajo deleža AM (9. 2. 2000) je minilo nekaj več kot dva meseca, do izbire najugodnejšega ponudnika (4. 7. 2000) je preteklo 6 mesecev, do sklenitve prodajne pogodbe (7. 12. 2000) pa 1 leto. V internih navodilih za prodajo delnic je določeno, da cenitev, ki je izhodišče za določitev vrednosti predmeta prodaje, praviloma ne sme biti starejša od 6 mesecev. Za prodajo državnega premoženja je z Uredbo o postopkih prodaje in drugih oblikah razpolaganja z državnim premoženjem (Uradni list RS, št. 47/01) določeno pravilo, da cenitev ne sme biti starejša od 12 mesecev glede na rok za oddajo ponudb. V internih navodilih SRD ni jasno določeno, na kateri rok se veže veljavnost cenitve.

Nadzorni svet SRD je 20. 7. 2000 razpravljal o informaciji o prodaji deleža AM in ocenil, da zavrnitev ponudbe Terna ni utemeljena in da je višina 15.000 nemških mark pogodbene kazni za vsakega odpuščenega delavca prenizka. Opozoril je, da se prodajna pogodba ne sklene, preden se poslovni delež ne ponudi najprej v odkup predkupnim upravičencem (IEPD). Nadzorni svet je razkril nekatere napake pri delu razpisne komisije in pomanjkljivosti pri ponudbah Terna in Holding Hidria ter ugotovil, da SRD nima predpisa, ki bi natančneje določil vpliv posameznih meril na vrednotenje ponudb. Upravi SRD je naročil, naj pripravi predlog meril in ponderjev ter jih posreduje v potrditev nadzornemu svetu, ter da v javnih razpisih in razpisni dokumentaciji izoblikuje jasna merila in določi njihov vpliv na skupno oceno ponudb.

Po pojasnilu ponudnika Horizonte Venture management d.o.o., Ljubljana je postopek prodaje na SRD tekel predolgo, nekorektno in ni bil v skladu s predpisi.

Lastnike 13,24 % deleža v družbi AM je SRD v skladu s sprejetimi sklepi in veljavno zakonodajo pozvala k uveljavljanju predkupne pravice. Od skupno 375 upravičencev, ki so jim bila poslana pisna obvestila o nameravani prodaji in pogojih prodaje, je predkupno pravico uveljavilo in vplačalo zahtevano varščino le 53 upravičencev.

1.2.5 Sklenitev prodajne pogodbe

Pogodbo o prodaji in nakupu poslovnih deležev družbe AM (v nadaljevanju: pogodba) sta SRD in IEPD, ki sta uveljavili predkupno pravico, sklenili 7. 12. 2000. Od podpisa

pogodbe so odstopili 3 imetniki, ki so zoper SRD vložili tožbo glede načina obveščanja predkupnih upravičencev. Njihove varščine so med izvajanjem revizije še bile na žiro računu SRD.

Lastništvo 86,76 % poslovnega deleža v družbi AM je bilo preneseno na kupce, ko so ti plačali celotno kupnino in ko je bila pridobljena izjava banke o nepreklicnem prenehanju vseh poroštvenih jamstev SRD za obveznosti družbe AM.

S pogodbo so se kupci obvezali, da bodo v AM v obdobju dveh let od nakupa deleža zaposlili najmanj 421 delavcev za nedoločen čas, če ne bi izpolnjevali tega pogodbenega določila, pa bodo plačali pogodbeno dogovorjeno kazen v višini 15 tisoč nemških mark za vsakega delavca. Prav tako so se obvezali, da bodo v obdobju 5 let od sklenitve pogodbe izvršili dodatne investicije v višini najmanj 30 milijonov nemških mark.

Kupnina v pogodbeno določeni višini 14.000 tisoč nemških mark je bila plačana v tolarski protivrednosti na dan plačila 2. 2. 2001. Kupnina je bila 1,8-krat večja od ocenjene likvidacijske vrednosti deleža AM (844.733 tisoč tolarjev - po ceni pooblaščenega cenilca na dan 31. 10. 1999), ki je bila določena kot omejitev v predlogu upravi SRD za prodajo. S tem se potrjuje naša ocena iz točke 1.2.1 tega poročila o nerealno nizko postavljeni ceni deleža kot omejitvi pri odločanju o prodaji.

Kupnina od prodaje 86,76 % deleža AM je znašala 1.523.946 tisoč tolarjev in se je glede na lastniške deleže razdelila med SRD in Adero. Na dan plačila kupnine je družba Adera, ki je sicer v 100 % lasti SRD, z njo sklenila naslednje pogodbe o vezavi depozita za določen čas in denarnem depozitu na odpoklic:

- št. 059/01-3 za vezavo 250 milijonov tolarjev za čas od 2. 2. 2001 do 21. 2. 2001 (20 dni) z letno obrestno mero 3,5 %,
- št. 059/01-4 za vezavo 247.092 tisoč tolarjev za čas od 2. 2. 2001 do 5. 3. 2001 (32 dni) z letno obrestno mero TOM+0,9 % in
- št. 059/01-5 o depozitu v višini 249.235 tisoč tolarjev na odpoklic po letni obrestni meri 3,5 %.

SRD je prvi depozit po preteku roka vezave nakazala Aderi, drugi depozit pa je po preteku roka vezave skupaj s pripadajočimi obrestmi preoblikovala v depozit na odpoklic. Del depozita je Adera črpala za plačilo terjatev po ZLPP (21.130 tisoč tolarjev) in za plačilo davka 50 milijonov tolarjev). 30. 9. 2001 je imela Adera pri SRD še vedno deponirana preostala sredstva kupnine v višini 181.878 tisoč tolarjev.

Praksa SRD je, da družbe v njeni 100 % lasti svoje presežke denarnih sredstev deponirajo na žiro računu SRD. Sredstva praviloma vežejo na odpoklic z obrestno mero, ki je običajno nižja kot pri bankah. Kadar družba potrebuje denar, mora pojasniti namen njegove porabe in poravnati vse morebitne obveznosti do SRD. V SRD so pojasnili, da na ta način kontrolirajo porabo sredstev družb v njihovi lasti.

S preizkusom pravilnosti izpolnitve pogodbe v delu, ki se nanaša na plačilo kupnine, smo ugotavljali, da je SRD s soglasjem Adere (podpisane pogodbe o depozitih) zadržala kupnino, ki ji je pripadala po prodaji njenega deleža v družbi AM.

Med izvajanjem revizije smo tudi preverili, ali je SRD vrnila varščino neuspešnim ponudnikom. Na podlagi bančnih izpisov Agencije za plačilni promet smo lahko ugotovili, da je bila varščina 11. 7. 2000 vrnjena ponudnikoma Terna in Horizonte Venture management. Slednjemu je 25. 7. 2000 SRD pomotoma vrnila varščino še enkrat. Družbi Holding Hidria varščina ni bila vrnjena. Z vidika družbe Holding Hidria prodaja še ni zaključena, ker niso bili obveščeni o sklenitvi prodajne pogodbe med SRD in IEPD. Iz tega razloga vračila varščine niso zahtevali.

Med izvajanjem revizije je SRD (20. 11. 2001) družbi Holding Hidria vrnila varščino in družba Horizonte Venture management je na žiro račun SRD (16. 11. 2001) vrnila pomotoma nakazano varščino.

Vodja projekta je ravnanje SRD pojasnil z zahtevo, da mora vsak neizbrani ponudnik sam pisno zahtevati vračilo varščine. SRD bi morala, v skladu z določilom javnega razpisa za zbiranje ponudb za prodajo deleža družbe AM, vrniti varščino po izboru najugodnejšega ponudnika.

1.3 Skupni stroški in učinek prodaje

1.3.1 Stroški prodaje

Skupni stroški prodaje delnic AC in deleža AM so po naši oceni znašali 6.524 tisoč tolarjev. Znesek sestavljajo stroški za objavo javnega razpisa za zbiranje ponudb (259 tisoč tolarjev), cenitve poštene tržne vrednosti družbe AM (1.487 tisoč tolarjev), overitev podpisov v pogodbi o prodaji deleža družbe AM (6 tisoč tolarjev) in pravno svetovanje (skupno 4.771 tisoč tolarjev).

SRD je za storitve pravnega svetovanja sodelovala z dvema odvetnikoma. Z odvetnikom Slavkom Štepcem je SRD 18. 6. 1992 sklenila pogodbo o opravljanju odvetniških storitev (aneksi k pogodbi so bili sklenjeni 19. 4. 1993, 28. 11. 1994 in 1. 7. 1996). Stroški pravnega svetovanja na podlagi izdanih računov tega odvetnika so po naši oceni za projekt Adria znašali 2.105 tisoč tolarjev.

Z odvetnico Mojco Lukančič je SRD 10. 3. 1998 sklenila pogodbo o opravljanju odvetniških storitev (aneks k pogodbi je bil sklenjen 15. 3. 1999). Na podlagi izdanih računov odvetnice so po naši oceni znašali stroški pravnega svetovanja 2.667 tisoč tolarjev. Pogodba zavezuje odvetnico, da bo odvetniške storitve opravljala prednostno za SRD, v letnem obsegu, ki bo opravičil mesečni pavšal v prvotno določenem znesku 8.500 nemških mark oziroma 11.000 nemških mark (povišanje na podlagi sklenjenega aneksa).

Obe pogodbi je SRD sklenila brez predhodno izvedenega postopka zbiranja ponudb. V obeh primerih so bila plačila odvetnikom dogovorjena v pavšalnem znesku brez določitve načina in vsebine poročanja o opravljenih nalogah, kar po naši oceni ne zagotavlja preglednosti nad stroški po posameznih projektih in kontrole nad upravičenostjo zaračunanih zneskov. Ocenjujemo, da je zaračunavanje storitev pravnega svetovanja v pavšalnem znesku neprimerno, saj gre za znane naloge po obsegu in vsebini, ki jih je mogoče ovrednotiti in pripisati posameznemu projektu. V reviziji prodaje deležev SRD v letu 1998 in 1999 (poročilo o reviziji števil. 1202-22/00-25 z dne 21. 5. 2001) smo ocenili, da SRD s sklenitvijo pogodbe z odvetnikom Slavkom Štepcem ni ravnala smotno.

Po oceni pravne službe na SRD je bilo plačilo odvetniku v pavšalnem znesku cenejše in je zagotavljalo večjo kvaliteto storitev. Izvedene mesečne storitve, ki se nanašajo na določen projekt, bi moral s podpisom potrditi vsak vodja projekta.

Po pojasnilu članice uprave SRD za sanacijo in prestrukturiranje so bile vse storitve odvetnikov v postopkih prodaj družb namenjene pravni zaščiti vodij posameznega projekta. Pravna služba na SRD se je v postopke prodaje, v katerih so sodelovali odvetniki po pogodbi, vključevala le, če bi bilo potrebno.

SRD pri prodaji deleža AM stroškov prodaje ni načrtovala. V obdobju od ustanovitve do prodaje družbe AM SRD stroškov ni spremljala in ni ugotavljala skupne višine stroškov projekta Adria. Interna navodila za prodajo načrtovanja in spremljanja stroškov niso določala. 13. 8. 2001 so bila interna navodila spremenjena. Vodje projektov so na tej podlagi dolžni podrobno načrtovati stroške prodaje in ob zaključeni prodaji pripraviti celovito analizo stroškov prodaje.

1.3.2 Ocena učinka prodaje

V SRD so učinek prodaje deleža AM v letu 2000 ugotavljali na podlagi računovodskih podatkov s primerjavo med zneskom kupnine in knjigovodsko vrednostjo naložbe SRD v družbo AM na dan prodaje. Rezultat te primerjave je bil pozitiven in je znašal 486.457 tisoč tolarjev.

Tabela 7: Ocena učinka prodaje AM na SRD

Vsebina	Znesek v tisoč SIT
Znesek kupnine za delež v lasti SRD (58, 46 %)	1.015.718
Vrednost naložbe SRD v AM na dan prodaje	529.261
Razlika	486.457

Rezultat prodaje delnic družbe AC v letu 1999 je bil ugotovljen v višini celotne prodajne vrednosti, ki je znašala 896.206 tisoč tolarjev. Pozitiven rezultat te prodaje je bil posledica stečaja družbe AC, zaradi katerega je bila knjigovodska vrednost naložbe v času prodaje 0 tolarjev.

Učinka obeh prodaj, ki bi upošteval stvarni in denarni vložek SRD v družbo AM, odpisane kredite družbe AC in stroške projekta, na SRD niso ugotavljali. Poročanje o poteku in ocena učinka prodaje je obvezni del dobre prakse pri privatizaciji državnega premoženja.

Po pojasnilu vodje projekta Adria se učinek celotnega projekta Adria ni ugotavljal, ker v internih predpisih SRD ni bila določena metodologija za izračun takega učinka in ga od vodij projektov ni nihče zahteval. Po mnenju vodje projekta je učinek celotnega projekta Adria enak 0 tolarjev. To mnenje je opiral na gradivo, ki vsebuje celoten pregled poteka prestrukturiranja družbe Adria Caravan, in je bilo na zahtevo Ministrstva za gospodarstvo pripravljeno 6. 7. 2000.

Iz gradiva niso bili razvidni stroški ali učinek celotnega projekta Adria. Vodja projekta podatkov, navedenih v gradivu, ni uskladjal s finančno službo SRD, zato so podatki po naši presoji premalo natančni, nepopolni in nezanesljivi (zneski v poročilu so zaokroženi v

milijon nemških mark). Po naši oceni je to gradivo informativnega značaja in ni ustrezna podlaga za oceno učinka projekta Adria.

Interna navodila na SRD res niso predpisovala vodjem projekta obvezno spremljanje prodaje ter poslovanja družb po privatizaciji in uresničevanja pogodbenih določil glede ohranjanja delovnih mest in investicijskih vlaganj, vendar bi morali vodje projekta že kot dobri gospodarji poskrbeti za celovito spremljanje rezultatov privatizacije. V nekatere prodajne pogodbe v letu 2001 je SRD vključila obveznost kupca, da poroča na SRD glede izpolnjevanja pogodbenih določil. Način spremljanja privatiziranih podjetij bo SRD še določila. Za nekatere prodaje, izvedene v letu 2001, je SRD analizirala učinke z upoštevanjem vseh vloženih sredstev.

V reviziji smo ocenili učinek projekta Adria na podlagi podatkov o prodaji delnic družbe AC v letu 1999 in prodaji deleža družbe AM v letu 2000 obeh prodaj. V naši oceni smo upoštevali tudi diskont pri odkupu terjatev in odpisano vrednost kreditov do družbe AC. Ugotovili smo, da je bil skupni učinek projekta Adria negativen in je znašal 374.756 tisoč tolarjev.

Tabela 8: Ocena skupnega učinka projekta Adria

v tisoč SIT

Leto	Vsebina	Družba	Poraba sredstev	Učinek*	Prodaja
1994	Diskont, ki ga je SRD dosegla pri odkupu terjatev	AC	0	+796.077	0
1998	Kupnina za delnice	AC	1.167.634	0	0
1999	Revalorizacija naložbe	AM	50.511	0	0
1999	Prodaja delnic	AC	0	0	896.207
1999	Denarni vložek	AM	87.282	0	0
2000	Zaključek stečaja (odpis terjatve AC)	AC	0	-1.770.807	0
2000	Prodaja družbe	AM	0	0	1.015.718
1994-2000	Stroški projekta Adria	AC in AM	6.524	0	0
Skupaj			1.311.951	-974.730	1.911.925

* Finančni učinek odkupa in odpisa terjatev, ki izhajajo iz kreditov danih družbi AC

Celotna kupnina od obeh prodaj je znašala 1.911.925 tisoč tolarjev in je za 45 % presegla višino porabljenih sredstev. Od vseh terjatev do družbe AC (3.745.762 tisoč tolarjev) je SRD knjigovodsko odpisala 47 %. Diskont, ki je bil dosežen pri odkupu terjatev, teh odhodkov ni pokril. Razlika je predstavljala negativen učinek v višini 974.730 tisoč tolarjev, in je zmanjšala učinek celotnega projekta Adria.

Kljub ugotovljenem negativnem finančnem rezultatu prodaje delnic AC in deleža AM, je SRD ocenila, da je s privatizacijo dosegla želene cilje, in sicer ohranitev proizvodnje počitniških prikolic, ki je edina te vrste v Sloveniji, in ohranitev delovnih mest. Kot pozitivno je ocenila tudi prodajo zaposlenim v AM. Ker SRD ni jasno določila ciljev prodaje na začetku postopka, z revizijo nismo mogli celovito presoditi o uspešnosti privatizacije. Ob predpostavki, da bi kot cilj prodaje SRD določila največji možni iztržek iz prodaje, bi prodajo deleža AM morali oceniti kot neuspešno, saj je bil končni rezultat celotnega projekta Adria negativen; če pa bi kot prioriteto upoštevali cilje SRD, navedene

v prejšnjem odstavku (ohranitev proizvodnje in delovnih mest), bi lahko zaključili, da je bila prodaja uspešna, vendar je bila poraba sredstev za doseg tega cilja velika.

Po oceni SRD so bili razlogi za tako porabo sredstev v izvedeni finančni sanaciji družb AC in AM in s tem ohranitvi enakega števila zaposlenih, kar je bila naloga SRD. Uspešnost izvedene sanacije je razvidna iz primerjave podatkov, izkazanih v bilanci uspeha za leto 1998 in 1999, ki kažejo na povečanje prihodkov iz prodaje družbe AM in povečanje števila zaposlenih. To so bili osnovni kriteriji ocenjevanja sanacijskih projektov, ki so bili določeni v strateških smernicah SRD za obdobje od leta 1998 do 2000. Opustitev sanacije družbe bi, po oceni SRD, povzročila stečaj in nezaposlenost ter s tem izpad prihodkov proračuna od obračunanih davkov in prispevkov od plač.

2. del: Izolirka d.o.o., Ljubljana

2.1 Prenos na SRD, lastninjenje in dani krediti družbi

2.1.1 Prenos družbe na SRD in lastninjenje družbe

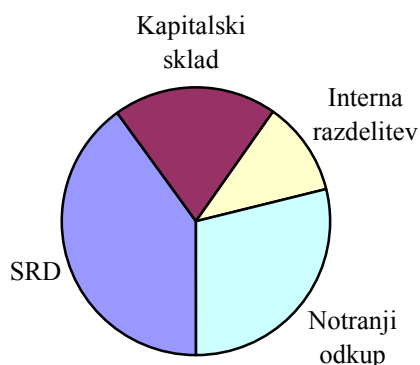
Pogodba o preoblikovanju in prenosu družbenega kapitala med SRD in Izolirko je bila sklenjena 22. 9. 1992 na podlagi natečaja za pomoč posameznim družbenim podjetjem (razpis Vlade Republike Slovenije z dne 5. 8. 1992). Celotni družbeni kapital, ugotovljen na dan 30. 6. 1992 v višini 672.924 tisoč tolarjev (od tega znaša nominirani kapital 246.931 tisoč tolarjev), je bil prenesen na SRD v obliki edinega prednostnega deleža. S podpisom pogodbe je SRD sprejela obveznost, da bo (po ZLPP) omogočila delavcem podjetja morebitno brezplačno razdelitev dela deleža podjetja ali delavski odkup po ugodnejših pogojih, v skladu z zakonom in po pogojih, ki jih določa zakon.

Leta 1997 je bil v družbi Izolirka zaključen postopek lastninjenja. Na podlagi pogodbe o odkupu in prenosu navadnega poslovnega deleža družbe z dne 5. 12. 1997 so delavci in bivši zaposleni postali 40,29 % lastniki družbe Izolirka (11,48 % v okviru interne razdelitve in 28,81 % v okviru notranjega odkupa s potrdili za neizplačane plače po 25.a členu ZLPP). 17. 12. 1997 je bila sklenjena pogodba o brezplačni odsvojitvi in prevzemu delov poslovnega deleža v družbi Izolirka med SRD in Kapitalskim skladom. Po izvršenem prehodu lastništva se je spremenila struktura lastniških deležev v družbi Izolirka kot je prikazano v tabeli 9 in sliki 3. Do prodaje lastniškega deleža SRD (v letu 2000) je lastniška struktura družbe ostala nespremenjena.

Tabela 9: Lastniška struktura družbe Izolirka na dan 31. 12. 1997

Lastnik	Vrednost osnovnega kapitala (nominirani kapital) v SIT	Delež v %
SRD	98.772.398	40,00
Kapitalski sklad	48.670.100	19,71
Zaposleni	99.488.499	40,29
• interna razdelitev	28.347.678	11,48
• notranji odkup	71.140.821	28,81
Skupaj	246.930.997	100,00

Slika 3: Lastniška struktura družbe Izolirka na dan 31. 12. 1997

Dejavnost družbe predstavlja proizvodnjo izolirnega gradbenega materiala na osnovi bitumna. V letu 1997 in 1998 je Izolirka ustvarila izgubo v višini 1,5 oz. 1,3 milijonov nemških mark zaradi visokih stroškov financiranja. V letu 1999 se je izguba zmanjšala na 0,7 milijonov nemških mark. Število zaposlenih v tem obdobju je bilo 58 delavcev in je ostalo nespremenjeno. V letu 1999 so prihodki od prodaje znašali 13,1 milijonov nemških mark in so se v primerjavi s predhodnim letom realno povečali za 21 %. Največji del prihodkov je bil ustvarjen na domačem trgu (73 %).

2.1.2 Dani krediti družbi

SRD je na podlagi odločitve upravnega odbora 5. 12. 1995 z družbo Izolirka sklenila dve pogodbi, da bi družbo finančno uredila.

a) Pogodba o ureditvi medsebojnih razmerij št. 061/95-51

Z navedeno pogodbo je bilo ugotovljeno, da ima SRD do družbe Izolirka terjatve na podlagi posojilnih pogodb, sklenjenih v letih 1993 in 1994. Terjatve posojilodajalca do posojilojemalca iz teh pogodb so 1. 8. 1995 znašale (skupaj glavnica in obresti) 1.371.905 tisoč tolarjev (16.845 tisoč nemških mark).

SRD in Izolirka sta se s pogodbo dogovorili, da se del terjatev SRD v višini 4.400 tisoč nemških mark spremeni v subordinirano terjatev z rokom zapadlosti 31. 12. 1996, obrestovano po 9,5 % letni obrestni meri, ki se poravna z učinki od prodaje premoženja družbe, preostanek terjatve (ki ne bo plačana) pa se konvertira v kapitalski delež posojilojemalca. Poleg tega je SRD pristala na odpust dela terjatve v skupni višini 12.445 tisoč nemških mark. Terjatev je bila zavarovana z zastavno pravico na premoženju dolžnika.

SRD je odpis terjatev utemeljila s slabim finančnim položajem družbe, veliko zadolženostjo, ki je izhajala iz visokih obveznosti, prevzetih v preteklih letih in vlaganj v posodobitev proizvodnje, ter blokado žiro računa družbe od leta 1991. Odpis dolga v navedeni višini je vodja projekta pojasnil z diskontom, ki ga je SRD dosegla pri odkupu terjatev ASBH do družbe Izolirka, izvedenem v letu 1995.

Z revizijo smo primerjali višino doseženega diskonta pri odkupu terjatev z višino odpisa teh terjatev in ugotovili, da sta ASBH in SRD 30. 1. 1995 sklenila pogodbo o ureditvi

medsebojnih razmerij v letu 1995. Iz pogodbe je razvidno stanje terjatev ASBH do Izolirke (na dan 31. 12. 1992) v znesku 220.866 tisoč tolarjev (3.612 tisoč nemških mark). SRD je odkupila terjatve s 50 % diskontom za kupnino v višini 1.806 tisoč nemških mark v tolarski protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan plačila.

Z diskontom pri odkupu terjatev je SRD pokrila manjši del zneska odpisa terjatev družbi Izolirka (10,8 %). Razliko med zneskom odpisane terjatve in doseženim diskontom, izračunano na dan 5. 12. 1995, smo ocenili v višini 903.912 tisoč tolarjev in jo upoštevali pri oceni finančnega učinka prodaje terjatve do Izolirke, ki jo je SRD izvedla v letu 2000 (točka 2.3.2 poročila).

K pogodbi o ureditvi razmerij, ki sta jo sklenila SRD in Izolirka, so bili dodatno sklenjeni štirje aneksi, s katerimi so se podaljševali roki zapadlosti terjatve, nazadnje do 31. 7. 2000.

b) Pogodba o ureditvi medsebojnih razmerij št. 061/95-52

Z navedeno pogodbo sta SRD in Izolirka ugotovili, da ima SRD kot posojilodajalec do Izolirke hčerinske družbe Izolirka Piroterm d.o.o., Cerklje na dan 1. 8. 1995 terjatve na podlagi kratkoročnih posojil v skupni višini 325.154 tisoč tolarjev (3.992 tisoč nemških mark). Te terjatve so bile s pogodbo v celoti spremenjene v dolgoročno posojilo z rokom zapadlosti 1. 1. 2002, obrestno mero 9,5 % letno, moratorijem za plačilo glavnice in obresti do 1. 1. 1997. Terjatve so bile zavarovane z bianco menicami in akceptnimi nalogi, Izolirka pa se je kot porok in plačnik tudi zavezala plačati SRD znesek iz pogodbe, če ga ne bi ob zapadlosti poravnal posojilojemalec.

K navedeni pogodbi so bili sklenjeni štirje aneksi, s katerimi se je podaljševal moratorij na plačilo glavnice in obresti, nazadnje do 31. 7. 2000.

Z revizijo smo preizkusili pravilnost knjigovodskega evidentiranja poslovnih dogodkov in izkazovanja vrednosti dolgoročnih posojil in terjatev. Razkrili smo napake pri obračunavanju in evidentiranju obresti na terjatve, ki jih je v letu 1995 od ASBH odkupila SRD.

29. 8. 2000 je bila podpisana pogodba o odstopu terjatev SRD do Izolirke s kupcem TIM d.d., Laško. Predmet pogodbe je bil odkup terjatev po stanju na dan 31. 7. 2000. Kupnina je znašala 592.400 tisoč tolarjev in je bila enaka 60 % bruto knjigovodske vrednosti terjatve na dan 31. 7. 2000 (celotna bruto vrednost terjatve je znašala 988.316 tisoč tolarjev).

2.2 Postopek prodaje deleža in terjatev

2.2.1 Načrtovanje prodaje

Prvi poskus prodaje deleža v družbi Izolirka je bil izveden v letu 1997 na podlagi soglasja Vlade RS za privatizacijo. Uprava SRD je s prodajo soglašala in z javnim razpisom (objava 5. 12. 1997) ponudila 40 % delež Izolirke v odkup najboljšemu ponudniku. S pregledom dokumentacije smo ugotovili, da se je na ta javni razpis prijavil le takratni direktor Izolirke, ki je za delež ponudil nižjo ceno od ocenjene vrednosti, zato uprava SRD njegove ponudbe ni sprejela.

V letih 1998 in 1999 je bila od SRD in Kapitalskega sklada, ki je bil 19,17 % lastnik Izolirke, izražena skupna volja za prodajo poslovnih deležev. Kapitalski sklad je januarja 1999 pooblastil SRD, da ga zastopa pri izvedbi postopka prodaje deleža (določitev prodajne cene, izvedba razpisa in za izbor najboljšega ponudnika).

Uprava SRD je že v letu 1999 načrtovala prodajo 40 % deleža z zbiranjem ponudb in v poslovnem načrtu za leto 2000 ponovno predvidela prodajo. Iz poročila upravi SRD z dne 25. 1. 2000 je razvidno, da je bila družba Izolirka uvrščena na seznam za prodajo pooblaščenim investicijskim družbam (v nadaljevanju: PID). Vrednost naložbe Izolirke, predvidene za pokrivanje privatizacijske vrzeli, je 31. 12. 1998 znašala 228.680 tisoč tolarjev.

V začetku leta 2000 sta bili podpisani pismi o nameri z družbama Fragmat d.o.o., Sodražica (v nadaljevanju: Fragmat) in Tim d.o.o., Laško (v nadaljevanju: Tim), ki sta izkazali interes za nakup deleža. Obe družbi sta tudi dali bančna jamstva v višini 10.000 tisoč tolarjev, zato je SRD umaknila Izolirko s seznama za prodajo PID.

11. 4. 2000 je uprava SRD sklenila, da se proda kapitalski delež SRD v družbi Izolirka v višini 40 % registriranega osnovnega kapitala in terjatve SRD do Izolirke od posojila v višini 5.942 tisoč nemških mark (pogodba 061/95-51) in posojila v višini 2.597 tisoč nemških mark (pogodba 061/95-52).

Uprava SRD je sklep o prodaji sprejela na podlagi predloga vodje prodaje, v katerem je bila kot izhodiščna prodajna cena pri deležu določena ocenjena vrednost pooblaščenega cenilca družbe Izolirka in pri terjatvah nominalna vrednost glavnice posojila na dan prodaje, z vsemi pripadki. Iz pojma pripadki, ki je bil v tem predlogu uporabljen, ni bilo jasno razvidno, kaj bo pri oceni upoštevano. V predlogu prav tako niso bili jasno določeni razlogi in cilji te prodaje. Vrednostno ni bila določena omejitev, pod katero se poslovni delež ne sme prodati. Po mnenju vodje prodaje so cilje prodaje predstavljali kriteriji za izbor najugodnejšega ponudnika, ki so bili razvidni iz vsebine javnega razpisa za zbiranje ponudb. Osnovni cilj prodaj na SRD je bil, izstopiti iz lastništva v družbah in ohraniti delovna mesta v družbah.

Iz pojasnila enega od ponudnikov je razvidno, da je SRD ponudniku posredovala na vpogled pogodbe o ureditvi kreditnih razmerij z družbo Izolirka in jih s tem obvestila o višini terjatev s pripadki do družbe Izolirka.

Z revizijo smo preizkusili skladnost podatkov o višini terjatev iz sklenjenih dveh pogodb z navedenim sklepom uprave SRD. Primerjava podatkov o prodaji terjatev, med zneski iz pogodb o ureditvi razmerij (na dan 31. 3. 2000) in zneski v sklepu uprave SRD, je prikazana v tabeli 10.

Tabela 10: Podatki v pogodbi in podatki v sklepu uprave

Številka pogodbe	Stanje na dan	Znesek v DEM	Sklep uprave (z dne 11. 4. 2000)			Razlika
			Številka pogodbe	Znesek v DEM	Stanje na dan	Znesek v DEM
1	2	3	4	5	6	7 (3-5)
061/95-51	31. 3. 2000	3.021.475	061/95-51	5.942.243	31. 3. 2000	-2.920.768
061/95-52	31. 3. 2000	5.942.243	061/95-52	2.597.071	31. 7. 1998	3.345.172
Skupaj		8.963.718		8.539.314		424.404

S primerjavo smo razkrili napako, in sicer sta v sprejetem sklepu uprave SRD zamenjani številki pogodbe in s tem napačno izkazana pripadajoča zneska. Poleg tega ocenjujemo, da je upoštevano stanje terjatve na dan 31. 7. 1998 neprimerno, saj je bil sklep uprave SRD sprejet v aprilu 2000. Prodajna vrednost terjatev je na dan 31. 3. 2000 v sklepu uprave SRD za 424 tisoč nemških mark nižja od dejanske nominalne vrednosti terjatve s pripadajočimi obrestmi.

2.2.2 Cenitev deleža

Uprava SRD je 30. 3. 1999 sprejela sklep o izboru najugodnejšega cenilca za cenitev družbe Izolirka. Med dvema ponudbama je izbrala cenilca P&S d.o.o., Ljubljana zaradi nižje cene, hitreje izdelave in večjih izkušenj.

V aprilu leta 1999 je SRD sklenila pogodbo z izbranim cenilcem. Namen cenitve je bilo ugotoviti pošteno tržno vrednost lastniškega kapitala družbe Izolirka na dan 31. 12. 1998 za prodajo večinskega lastniškega deleža. Ocenjena najbolj verjetna poštena tržna vrednost družbe je bila 379.620 tisoč tolarjev (3.925 tisoč nemških mark). V februarju leta 2000 je SRD sklenila pogodbo o ponovni cenitvi z istim cenilcem. Predmet pogodbe je bila cenitev poštene tržne vrednosti družbe Izolirka na dan 31. 12. 1999 za namen prodaje manjšinskega lastniškega deleža. Poštena tržna vrednost družbe Izolirka je bila ocenjena v višini 355.520 tisoč tolarjev (3.676 tisoč nemških mark).

2.2.3 Zbiranje ponudb

O načinu prodaje deleža in terjatev v družbi Izolirka je uprava SRD odločila na seji 11. 4. 2000. Na isti seji je bila imenovana štiri članska komisija za oceno ponudb in izbor najugodnejšega ponudnika.

Na podlagi te odločitve je bil 15. 4. 2000 objavljen javni razpis za zbiranje ponudb v časopisu Delo. Predmet prodaje je bil 40 % poslovni delež družbe Izolirka in terjatve SRD do družbe Izolirka, ki izhajajo iz dveh posojilnih pogodb z vsemi pripadki na dan prodaje. Pogoji je bil, da se ponudba nanaša na odkup celotnega predmeta prodaje. Za resnost ponudbe je bilo z javnim razpisom določeno plačilo varščine v višini 10.000 tisoč tolarjev oziroma izročitev ustrezne bančne garancije na prvi poziv. Prvi rok za oddajo ponudb (3. 5. 2000) je bil podaljšan do 15. 5. 2000. Za predložitev ponudb so imeli ponudniki na razpolago skupno 30 dni.

Komisija je na svoji prvi seji (16. 5. 2000) sprejela poslovnik za delovanje komisije in ugotovila, da so v razpisnem roku poslali ponudbe trije ponudniki: Tim, Fragmat, in Novolit d.d., Nova vas (v nadaljevanju: Novolit). V sprejetem poslovniku komisija ni določila merila oz. pponderja za posamezno merilo, kar ni v skladu z določili internih navodil za prodajo. Po mnenju članice uprave SRD za privatizacijo in prestrukturiranje mora biti sestavni del poslovnika način vrednotenja meril za izbor najugodnejšega ponudnika.

Vsebina prvih (osnovnih) ponudb je razvidna iz priloge 5 tega poročila. Na podlagi pregleda ponudb je komisija sprejela sklep, da ponudniki 25. 5. 2000 predstavijo svoje ponudbe. Iz zapisnika druge seje Komisije (25. 5. 2000) je razvidno, da ponudbe niso izpolnile pričakovanj komisije glede ponujene cene. Komisija je ponudnike opozorila na

Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence ² (ZPOmK, Uradni list RS, št. 56/99) in določila 10 dnevni rok za dopolnitev ponudb.

Komisija je ponudnike večkrat pozivala k dopolnitvi ponudb. Posamezni pozivi in predstavitve dopolnjenih ponudb so bile podane ustno (npr. poziv k dopolnitvi ponudb do 4. 7. 2000 in predstavitev dopolnitve ponudb z dne 15. 6. 2000). Iz vsebine pisnih pozivov, ki so se nanašali na dopolnitve ponudb, ni bilo razvidno, v katerem delu naj ponudniki svoje ponudbe izboljšajo. Posamezne ugotovitve komisije iz ponudb niso bile razvidne. Komisija od ponudnikov ni zahtevala zagotovil za ohranitev delovnih mest, kot je bila ena od zahtev iz javnega razpisa.

Vsebina vseh štirih pozivov in dopolnitev ponudb je v prilogi 5 tega poročila, končne ponudbe so razvidne iz naslednje preglednice.

Tabela 11: Končna vsebina ponudb

Kriterij - cena	Ponudnik		
	Tim	Fragmat	Novolit
Cena za delež (v tisoč SIT)	163.800	160.000	60.000
Cena za terjatev (v tisoč SIT)	592.400	570.000	450.000
Celotna kupnina (v tisoč SIT)	756.200	730.000	510.000
Kriterij	Tim	Fragmat	Novolit
Rok plačila in letna obrestna mera za odlog plačila	10 % kupnine (75.620 tisoč SIT) se poravna dan po podpisu pogodbe, 45 % (340.290 tisoč SIT) se poravna najkasneje v 3 mesecih od podpisa pogodbe in 45 % (340.290 tisoč SIT) se poravna najkasneje v 6 mesecih od podpisa pogodbe, <u>TOM + 4 %.</u>	<i>za delež:</i> 10 % v 30 dneh od podpisa pogodbe in 90 % v 180 dneh po podpisu pogodbe. <i>za terjatev:</i> 45.000 tisoč SIT v 30 dneh od podpisa pogodbe in 525.000 tisoč SIT v 180 dneh od podpisa pogodbe, <u>6 % obrestna mera.</u>	<i>za delež:</i> Prvi obrok zapade v plačilo v roku 60 dni po sklenitvi pogodbe, drugi obrok v roku 6 mesecev po podpisu in tretji obrok v roku 12 mesecev po podpisu, <u>obrestna mera je D + 5 % letno.</u> <i>za terjatev:</i> Plačilo v 6 polletnih obrokih: prvi obrok zapade v plačilo v roku 60 dni po sklenitvi pogodbe, zadnji obrok po preteku 3 let od sklenitve pogodbe, <u>D + 5 % letno.</u>
Plačilo	V denarju	V denarju	Kredit SRD – obročno plačilo
Zavarovanje plačila	Bančna garancija na prvi poziv, izdala banka v znesku 680.580 tisoč SIT.	Menice, akceptni nalogi in bančna garancija banke za vso vrednost ponudbe.	Bančna garancija na prvi poziv.
Poslovni načrt	Priložen.	Priložen.	Priložen.
Boniteta	Priložena.	Priložena.	Priložena.
Investicije	Letni obseg investicij v znesku 38 milijonov SIT.	V letu 2001: 60 milijonov SIT, do leta 2004 skupno 250 milijonov SIT.	Niso vrednostno opredeljene.
Ohranitev del. mest – 2 leti	Ni podatka.	Ohranitev obstoječih delovnih mest (58), pogojno povečanje na 69 zaposlenih v letu 2005.	Ni potrebe po spreminjanju števila delovnih mest, z razvojem bodo nove potrebe po kadrih.

² Zakon določa postopek priglasitve nakupa podjetja Uradu RS za varstvo konkurence, če so v transakciji udeležena podjetja, ki so skupaj ustvarila za več kot 40 % prodaj, nakupov in drugih transakcij na znatnem delu slovenskega trga s proizvodi in storitvami, ki so predmet transakcije, ali z njihovimi substituti.

Na podlagi vsebine končnih ponudb je komisija 17. 7. 2000 razvrstila ponudbe po rangi, na način, kot prikazujemo v tabeli 12.

Tabela 12: Razvrstitev ponudb po rangi

v tisoč SIT

Merila	Pričakovanja SRD	Ponudnik					
		Tim	Rang	Fragmat	Rang	Novolit	Rang
Cena za delež	154.913	163.800		160.000		60.000	
Cena za terjatev	895.513	592.400		570.000		450.000	
Skupaj	1.050.426	756.200	1	730.000	2	510.000	3
Način in rok plačila	takoj	90/180 od podpisa	1	180 dni od podpisa	2	12 mesecev / 3 leta	3
Garancija za plačilo	takoj	garancija banke	1	garancija banke	1	garancija banke	
Poslovni načrt	dolgoročen	zadržan, ni odpisa terjatve, dobiček nižji	1	optimističen, odpis terjatve, dobiček višji	1	opisen	
Boniteta	dobra	ni podatka		ni podatka		ni podatka	
Delovna mesta – 2 leti	vsa	vsa	1	vsa	1	ni podatka	
Investicije	ni podatka	190.000	2	250.000	1	ni podatka	
Garancije prodajalca	ni	pravni in pregled obveznosti pred podpisom pog.		videno/kupljeno		ni podatka	
Rok ponudbe	ni podatka	29. 7. 2000		10. 8. 2000		15. 7. 2000	

Komisija je upravi SRD predlagala, naj izbere družbo Tim kot najugodnejšega ponudnika za nakup 40 % deleža družbe Izolirka, ker je ponudila najvišjo ceno, najugodnejše roke in pogoje plačila in enakovreden poslovni načrt za nadaljnjih šest let. Komisija je predlagala dodatne pogoje, ki jih mora izpolniti ponudnik, in sicer da Urad RS za varstvo konkurence ne nasprotuje, da bi 40 % delež družbe Izolirka kupil Tim, da po izvršenem pregledu poslovanja in dokumentacije družbe Izolirka ne zahteva znižanja kupnine in da kupi 40 % poslovni delež Izolirka po načelu videno - kupljeno.

2.2.4 Izbira najugodnejšega ponudnika

Kot najugodnejšega ponudnika za nakup 40 % poslovnega deleža družbe Izolirka je bila s sklepom uprave SRD (21. 7. 2000) izbrana družba Tim. SRD je z vsebino dodatnih pogojev obvestila izbranega ponudnika in določila 31. 10. 2000 kot skrajni rok za njihovo izpolnitev.

Družba Tim je izrazila pisno nezadovoljstvo nad dodatnimi pogoji. Po opravljenem delnem pregledu poslovanja (družbe Izolirka) družba Tim kupnine ni znižala in se je zavezala, da bo po podpisu pogodbe prijavila nakup deleža Izolirke na Uradu RS za varstvo konkurence.

Po naši oceni bi SRD lahko vse zahtevane pogoje vključila v javni razpis za zbiranje ponudb za nakup deleža družbe Izolirka, zlasti zaradi dejstva, da je bilo podpisano pismo o nameri z družbo Tim pred objavo javnega razpisa. Po mnenju izbranega najugodnejšega ponudnika so bili dodatni pogoji, ki niso bili razvidni že iz javnega razpisa, popolnoma neustrezni.

2.2.5 Sklenitev prodajne pogodbe

Pogodbo o prodaji 40 % poslovnega deleža družbe Izolirka sta Tim in SRD sklenila dne 30. 8. 2000. Pogodba o odstopu terjatev je bila med navedenima družbenikoma sklenjena 29. 8. 2000. Predmet pogodbe je bil odkup glavnice in obresti po stanju na dan 31. 7. 2000, ko je znašala nominalna vrednost terjatve 988.316 tisoč tolarjev. Način plačila, ki je bil dogovorjen s pogodbo, prikazujemo v tabeli 13.

Tabela 13: Zapadlost in zneski obrokov po pogodbah

Zap. št.	Zapadlost plačila	v %	v tisoč SIT	
			Znesek obroka po pogodbah	
			Prodaja 40 % deleža	Odstop terjatev
1.obrok	v 8 dneh po prejemu odločbe Urada*	10,0	16.380	59.240
2.obrok	3 mesece po zapadlosti 1. obroka	45,0	73.710	266.580
3.obrok	6 mesecev po zapadlosti 1. obroka	45,0	73.710	266.580
Skupaj		100,0	163.800	592.400

* Urad za varstvo konkurence

S pogodbo je bilo določeno, da se pogodba šteje za razvezano, če kupec pravočasno ne izpolni pogojev za vplačilo prvega dela kupnine. Ob podpisu pogodbe sta stranki podpisali zapisnik o hrambi notarskega zapisa. V skladu z določili zapisnika notar izroči kupcu pogodbo, ko kupec dokaže plačilo prvega dela kupnine na prodajalčev žiro račun in ko pred notarjem izroči prodajalcu ustrezno bančno garancijo in odločbo Urada RS za varstvo konkurence.

Zapisnik o hrambi notarskega zapisa prodajne pogodbe je podpisal vodja projekta, ne da bi prej obvestila upravo SRD. Za datum, kdaj je notarka izročila SRD pogodbo o prodaji deleža družbe Izolirka, v reviziji ni bilo predloženo dokazilo.

Urad RS za varstvo konkurence je 24. 10. 2000 obvestil SRD, da je uvedel postopek presoje skladnosti koncentracije s pravili konkurence in zaprosil SRD za podaljšanje roka za izpolnitev dodatnih pogojev kupca Tim do 18. 12. 2000. Na podlagi zaprosila je uprava SRD (8. 11. 2000) sprejela sklep, da ima Tim za izpolnitev dodatnih pogojev podaljšan rok do 25. 12. 2000. Odločba Urada RS za varstvo konkurence je bila izdana 30. 11. 2000 pod pogojem, da mora Tim ohraniti blagovno znamko in proizvodnjo na trgu RS vsaj 2 leti.

Z revizijo smo ugotovili, da je Tim prejel odločbo Urada za varstvo konkurence 1. 12. 2000, vendar do podaljšanega roka (do 25. 12. 2000) ni plačal prvega dela kupnine.

Uprava SRD je 23. 1. 2001 sprejela sklep, da se končni rok za veljavnost obeh pogodb podaljša do 31. 1. 2001. Če Tim v tem roku ne bi plačal prvega dela kupnine in ne bi izročil ustrezne bančne garancije, bi se kot najugodnejši ponudnik izbrala družba Fragmat.

Na dan sprejema tega sklepa sta SRD in Tim podpisala dogovor glede podaljšanega roka plačila. Dogovorjene so bile zamudne obresti v višini 100 % povečane obrestne mere iz pogodbe o odstopu terjatev (T+ 4 %).

Po pojasnilu kupca (družbe Tim) je bila odločba Urada za varstvo konkurence poslana na SRD v sredini decembra 2000. Z revizijo smo ugotovili, da SRD ni zahtevala od kupca plačila kupnine po preteku prvega podaljšanega roka, ki je potekel 25. 12. 2000. Namesto tega je SRD kupcu ponovno podaljšala zapadlost prvega dela kupnine do 31. 1. 2001. Glede na pogodbo je SRD skupno podaljšala kupcu rok zapadlosti prvega dela kupnine za 53 dni (od 9. 12. 2000 do 31. 1. 2001), kar je vplivalo tudi na zamik plačila ostalih obrokov kupnine. Za ta zamik pri plačilu obrokov kupnine SRD kupcu ni obračunala zamudnih obresti.

Po pojasnilu vodje prodaje je na zamik plačila prvega dela kupnine vplival odpor notranjih lastnikov družbe Izolirka do novega lastnika in ugotovitev kupca, da nakup terjatve po diskontirani vrednosti pomeni obveznost plačila davka na dodano vrednost v višini 19 %. Kupec je bil pripravljen odstopiti od pogodbe in izgubiti znesek vplačane varščine. SRD je predlagal, da stranki sporazumno rešita nastale probleme.

Kupnino je SRD dobil plačano v celoti do 12. 6. 2001, ko je bil plačan zadnji obrok po pogodbi o odkupu terjatev. V skladu s pogodbo so bile obračunane obresti, ki jih je plačal kupec v skupni višini 34.400 tisoč tolarjev.

Z revizijo je bilo ugotovljeno, da so bile zamudne obresti obračunane z obrestno mero T + 4 %, namesto povečane obrestne mere T + 8 %. Zaradi nepravilno obračunanih zamudnih obresti pri plačilih kupnine za prodajo deleža in za prodajo terjatev je kupec plačal za 179 tisoč tolarjev premalo zamudnih obresti, kar je prikazano v tabeli 14.

Tabela 14: Primerjava pogodbenih in plačanih zamudnih obresti kupca

v SIT

Obresti za prodajo terjatev				
Glavnica	Število dni zamude	Obresti po pogodbi	Plačane obresti	Razlika
22.025.581	1 dan	9.856	7.489	2.367
221.799.247	3 dni	297.895	226.334	71.561
Skupaj		307.751	233.823	73.928
Obresti za prodajo deleža				
73.710.000	3 dni	105.435	0	105.435
Skupaj	7 dni	413.186	233.823	179.363

Na podlagi podatkov o pričakovanih kupninah za prodajo deleža in terjatev, ki so bili podlaga komisiji pri izboru najugodnejšega ponudnika (priloga zapisnika zadnje seje komisije), smo v reviziji primerjali realizirane in pričakovane kupnine, kar je prikazano v tabeli 15.

Tabela 15: Indeksi primerjave realiziranih in pričakovanih kupnin

Predmet prodaje	Pričakovana kupnina v DEM	Podlaga za določitev pričakovane kupnine	Realizirano v DEM	Indeks realizacije
Terjatev iz naslova posojil	8.500.000	ni razvidna	5.604.923	66
Prodaja 40 % deleža	1.470.400	40 % ocenjene poštene tržne vrednosti deleža	1.541.589	105
Skupaj	9.970.400		7.146.512	72

Kupnina od prodaje terjatev je bila za 34 % nižja od pričakovane kupnine, kupnina od prodaje deleža pa je za 5 % presegla pričakovanja.

2.3 Skupni stroški in učinek prodaje

2.3.1 Stroški prodaje

Skupni stroški prodaje deleža in terjatev do Izolirke so po naši oceni znašali 2.814 tisoč tolarjev. Znesek sestavljajo stroški objave javnega razpisa za zbiranje ponudb (340 tisoč tolarjev), dve cenitvi poštene tržne vrednosti družbe Izolirka (1.497 tisoč tolarjev), notarske storitve za overovitev podpisov na prodajnih pogodbah (9 tisoč tolarjev), strošek izdelave bonitetnega poročila za družbo Tim (12 tisoč tolarjev) in stroške pravnega svetovanja (955 tisoč tolarjev) na podlagi sklenjene pogodbe z odvetnikom Slavkom Štepcem in družbo Kontes d.o.o., Ljubljana (v nadaljevanju: Kontes).

Storitve pravnega svetovanja odvetnika Slavka Štepca so bile opravljene na podlagi pogodbe o opravljanju odvetniških storitev, ki je omenjena v točki 1.3.1 tega poročila. Stroški pravnega svetovanja na podlagi izdanih računov tega odvetnika so po naši oceni za prodajo Izolirke znašali 655 tisoč tolarjev.

Z družbo Kontes je SRD 5. 9. 1994 sklenila pogodbo o opravljanju storitev pravnega svetovanja (aneks k pogodbi je bil sklenjen dne 30. 5. 1997 in 20. 9. 2000), v kateri je bilo dogovorjeno plačilo v mesečnem pavšalnem znesku 5.500 nemških mark oziroma 8.500 nemških mark (povišanje na podlagi sklenjenega aneksa). Pogodbeni znesek je bil znižan za 1.200 nemških mark zaradi nadomestila pri uporabi pisarne in opreme na sedežu naročnika. S pogodbo se je izvajalec zavezal, da bo enkrat mesečno naročniku obračunal opravljene storitve. Na podlagi izdanih računov družbe Kontes so po naši oceni znašali stroški pravnega svetovanja za prodajo Izolirke 300 tisoč tolarjev.

Z revizijo smo ugotovili, da je vodja prodaje ugotavljal višino stroškov, ki so nastali zaradi prodaje deleža in terjatev do Izolirke. Po mnenju vodje prodaje so stroški znašali skupaj 1.718 tisoč tolarjev. V izračunu vodja prodaje ni upošteval vseh stroškov, ki so nastali v letu 1998 in 1999 in se nanašajo na storitve pravnega svetovanja.

2.3.2 Ocena učinka prodaje

V SRD so učinek prodaje 40 % deleža družbe Izolirke ugotavljali na podlagi računovodskih podatkov s primerjavo med zneskom kupnine in knjigovodsko vrednostjo naložbe SRD v družbo Izolirka, na dan prodaje. Rezultat prodaje je negativen in je znašal

106.654 tisoč tolarjev. Kupnina je bila za 39 % nižja od knjigovodske vrednosti naložbe na dan prodaje.

Tabela 16: Primerjava kupnine in vrednosti naložbe

Vsebina	Znesek v tisoč SIT
Kupnina od prodaje 40 % deleža družbe	163.800
Vrednost naložbe na dan prodaje	270.454
Razlika med kupnino in neto vrednostjo naložbe	(106.654)

Učinek prodaje terjatev so v SRD ugotavljali s primerjavo med zneskom kupnine in neto knjigovodsko vrednostjo terjatve na dan 31. 7. 2000. Rezultat je bil pozitiven in je znašal 206.957 tisoč tolarjev. Kupnina je bila za 54 % večja od neto vrednosti naložbe.

Tabela 17: Primerjava kupnine in neto vrednosti terjatve

Vsebina	Znesek v tisoč SIT
Kupnina od prodaje terjatev	592.400
Bruto vrednost terjatve	988.316
Popravek vrednosti terjatev (61 %)	602.872
Neto vrednost terjatev	385.443
Razlika med kupnino in neto vrednostjo terjatve	206.957

V reviziji smo ocenili učinek prodaje deleža in terjatev do Izolirke z upoštevanjem diskonta pri odkupu terjatev SRD od ASBH in odpisom kredita družbi Izolirka. Ugotovili smo, da je bil skupen učinek prodaje deleža in terjatev negativen in je znašal 806.422 tisoč tolarjev, kar je prikazano v tabeli 18.

Tabela 18: Ocena skupnega učinka prodaje

v tisoč SIT				
Leto	Vsebina	Poraba sredstev	Učinek*	Prodaja
1995	Diskont, ki ga je SRD dosegla pri odkupu terjatev ASBH do Izolirke	0	+110.431	0
2000	Kupnina za 40 % delež	0	0	163.800
2000	Knjigovodska vrednost naložbe	270.453	0	0
1995	Odpis terjatve Izolirki	0	-1.014.343	0
2000	Prodaja terjatve	0	0	592.400
2000	Knjigovodska vrednost terjatve	385.443	0	0
1998-2001	Stroški prodaje Izolirke	2.814	0	0
	Skupaj	658.710	-903.912	756.200

* Finančni učinek odkupa terjatev ASBH do Izolirke in odpisa terjatev SRD do Izolirke.

Celotna kupnina od prodaje deleža in terjatev je znašala 756.200 tisoč tolarjev, od tega se večji del nanaša na kupnino od prodaje terjatev (78 %). S kupnino od prodaje terjatev je SRD pokrila 35 % celotne terjatve do družbe Izolirka, ki je 1. 8. 1995 znašala 1.371.905 tisoč tolarjev. Družbi Izolirka je SRD odpisala 60 % tega zneska. Dosežen diskont pri odkupu terjatve (SRD od ASBH) tega odpisa ni pokril. Polovico preostalega dela terjatve je SRD spremenila v dolgoročni kredit družbi Izolirka, ki mu je podaljševala zapadlost.

V SRD tudi pri prodaji deleža in terjatev Izolirke niso jasno določili ciljev prodaje, zato smo v reviziji presojali uspešnost privatizacije z upoštevanjem izhodiščne prodajne cene, ki jo je sprejela uprava SRD pred začetkom postopka prodaje. Izhodiščna prodajna cena za prodajo 40 % deleža družbe Izolirke je bila določena v višini ocenjene vrednosti cenilca, izhodiščna prodajna cena za terjatve je bila določena v višini nominalne vrednosti glavnice terjatve SRD do družbe Izolirka z vsemi pripadki na dan prodaje. Z upoštevanjem tega izhodišča smo ocenili, da je bila prodaja deleža Izolirke uspešna, saj sta tako kupnina od prodaje deleža (za 5 %) kot kupnina od prodaje terjatev (za 54 %) presegli izhodiščno prodajno ceno.

Po oceni kupca, družbe Tim, je SRD dobro prodala delež Izolirke skupaj s terjatvami zaradi relativno enakovrednih ponudnikov, od katerih je v postopku prodaje lahko zahtevala poviševanje kupnine, ki je bila ob koncu prodaje enkrat višja od začetne cene.

V zvezi s samo izvedbo postopka prodaje je imel kupec pripombo le na razpoložljivost informacij glede družbe Izolirka, pri kateri niso mogli izvesti skrbnega pregleda poslovanja. Ponudnik Novolit je iz pogajanj odstopil, saj je ocenil, da višja skupna prodajna cena od 510.000 tisoč tolarjev zanj ni sprejemljiva.

Glede na ocenjeni skupni učinek prodaje Izolirke smo ocenili, da je bila poraba sredstev SRD velika, saj je za dvakrat presegla doseženo kupnino.

Po oceni SRD je bila tudi pri prodaji deleža Izolirke poraba sredstev posledica izvedene finančne sanacije družbe z odpisom kreditov. Primerjava podatkov po kriterijih ocenjevanja uspešnosti izvedene sanacije kaže, da je družba v letu 1999 glede na predhodno leto povečala prihodke od prodaje, znižala izgubo in ohranila število zaposlenih.

3. del: Avto Kočevje d.o.o., Kočevje

3.1 Prenos na SRD, lastninjenje in dani krediti družbi

3.1.1 Prenos družbe na SRD in spremembe v lastniški strukturi

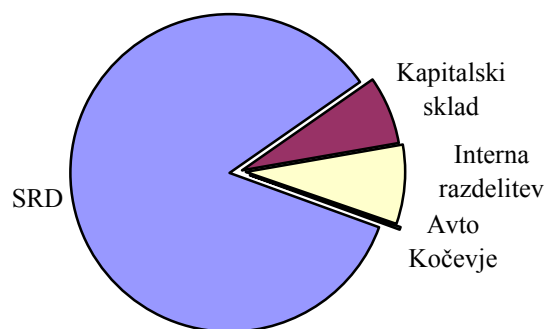
Pogodba o preoblikovanju in prenosu družbenega kapitala med SRD in AK je bila sklenjena 28. 9. 1992 na podlagi natečaja za pomoč posameznim družbenim podjetjem (razpis Vlade Republike Slovenije z dne 5. 8. 1992). Celoten družbeni kapital v višini 303.181 tisoč tolarjev je bil prenesen v obliki edinega lastniškega prednostnega deleža.

Leta 1998 je bil v družbi AK zaključen postopek lastninjenja. Na podlagi pogodbe o prenosu poslovnega deleža z dne 16. 9. 1998, sklenjeni med SRD, družbo AK in upravičenci do nakupa poslovnega deleža, se je 8,08 % osnovnega kapitala preneslo na upravičence. Manjši del ali 0,92 % osnovnega kapitala se je preneslo na družbo. Kupnino v višini 40.594 tisoč tolarjev so kupci plačali ob sklenitvi pogodbe s potrdili za neizplačane plače po 25.a členu ZLPP in s prenosom lastniških certifikatov na SRD. 25. 8. 1998 je bila sklenjena pogodba o brezplačni odsvojitvi in prevzemu 6,76 % poslovnega deleža SRD na Kapitalski sklad. Do prodaje lastniškega deleža SRD (v letu 2000) je lastniška struktura ostala nespremenjena in je prikazana v tabeli 19 in sliki 4.

Tabela 19: Lastniška struktura družbe AK

Družbenik	Vrednost kapitala v tisoč SIT	Delež v %
SRD	255.400	84,24
Kapitalski sklad	20.525	6,76
Interna razdelitev	24.462	8,08
Avto Kočevje	2.794	0,92
Skupaj	303.181	100,00

Slika 4: lastniška struktura družbe AK

Dejavnost družbe je mednarodni cestni promet s težkimi vozili, ki jo dopolnjuje mehanična delavnica za servisiranje tovornih vozil. Konec leta 1997 je družba imela 60 vozil ter priklopnih enot, s čimer se je uvrščala med največja in sodobno opremljena transportna podjetja v Sloveniji. Prihodki od dejavnosti cestnega prometa s težkimi vozili so predstavljali 95 % vseh prihodkov, ki jih je družba ustvarjala na tujih trgih. Leta 1998 je

družba izkazala čisti dobiček iz poslovanja v višini 30.433 tisoč tolarjev, kar je štirikrat več od predhodnega leta. Konec leta 1999 je družba izkazala izgubo v višini 98.047 tisoč tolarjev. V istem letu je družba zaposlovala 114 ljudi in ustvarila 1.196 tisoč tolarjev prihodkov od prodaje, kar je 3 % manj kot v letu poprej.

Z upoštevanjem kriterijev ocenjevanja uspešnosti sanacijskih projektov, ki so v uporabi na SRD, ocenjujemo, da poslovanje družbe AK v letu 1999 ni izpolnilo nobenega od kriterijev uspešnosti. Iz poslovnega poročila družbe AK za leto 1999 je razvidno, da v družbi AK ni bila izvedena finančna reorganizacija, kar je pomembno vplivalo na izkazano izgubo.

3.1.2 Dani krediti družbi Avto Kočevje

SRD je 28. 12. 1995 na podlagi odločitve upravnega odbora z družbo AK sklenila pogodbo o ureditvi razmerij in pogodbo o najemu dolgoročnega posojila. 5. 6. 1996 je bila sklenjena pogodba o konverziji terjatev SRD v kapital družbe AK. Vsebina pogodb je bila naslednja:

a) Pogodba o ureditvi razmerij št. 061/95-67

S pogodbo je bilo ugotovljeno, da so terjatve SRD do AK na dan 31. 7. 1995 znašale skupaj (glavnica in obresti) 745.032 tisoč tolarjev (9.148 tisoč nemških mark). Pogodbeno je bilo dogovorjeno, da SRD odpiše del terjatev v višini 4.926 tisoč nemških mark družbi AK, drugi del terjatev v skupni višini 4.222 tisoč nemških mark se spremeni v dolgoročno posojilo.

SRD je odpis terjatve delno utemeljila z diskontom, ki ga je dosegla pri odkupu terjatev ASBH do družbe AK, izvedenem v letu 1995. Drugi del odpisa je bil utemeljen z razliko v obrestni meri iz osnovne pogodbe z ASBH ($d + 12\%$) in obrestno mero, ki je bila določena v pogodbi med SRD in AK. Z revizijo smo višino doseženega diskonta in razliko v znesku obresti primerjali z zneskom odpisane terjatve. Ugotovili smo, da je SRD odpisani znesek terjatve v celoti pokrila z navedenimi zneski.

b) Pogodba o najemu dolgoročnega posojila št. 061/95-67A

S pogodbo je bilo dogovorjeno, da je doba vračanja 8 let za posojilo v višini 4.222 tisoč nemških mark v tolarški protivrednosti na dan plačila. Uveden je bil moratorij na odplačilo glavnice za obdobje od 1. 1. 1996 do 31. 12. 1996. Posojilo naj bi dolžnik vračal v enakih 32 četrtletnih anuitetah. Obrestna mera je bila določena v višini $d + 9,5\%$ letno, obresti pa so se obračunavale mesečno. Terjatev je bila zavarovana z zastavo premičnin (tovornjakov) in nepremičnin dolžnika. Posojilodajalec je imel pravico odpovedati posojilo in zahtevati takojšnje plačilo celotnega še neodplačanega posojila. K pogodbi so bili sklenjeni aneksi, s katerimi je SRD podaljševal zapadlost roka terjatve, nazadnje do 31. 12. 2007.

c) Pogodba o konverziji terjatev SRD v kapital družbe Avto Kočevje

Pogodba o konverziji dela terjatev v osnovni kapital družbe AK v višini 152.808 tisoč tolarjev (1.697 tisoč nemških mark) je bila sklenjena 5. 6. 1996. Osnovni kapital družbe

AK se je povečal za 50 % na vrednost 303.181 tisoč tolarjev, kar je vplivalo na finančni učinek prodaje deleža AK, ki ga je SRD izvedla v letu 2000 (točka 3.3.2 poročila).

3.2 Postopek prodaje deleža in terjatev

3.2.1 Načrtovanje prodaje

SRD je 5. 6. 1996 sklenila pogodbo o prodaji 70,24 % navadnega poslovnega deleža družbe AK s kupcem Frankom Petrom Severjem. V prodajni pogodbi je bilo določeno, da znaša celotna kupnina 2.371 tisoč nemških mark. Rok zapadlosti plačila prvega dela kupnine v višini 580 tisoč nemških mark je bil 8 dni od podpisa pogodbe. Do realizacije pogodbe med SRD in kupcem ni prišlo, ker kupec ni pravočasno plačal prvega dela kupnine. Plačilo je bilo izvedeno deloma v avgustu in manjši del v oktobru 1996. V letu 1997 je bil dosežen sporazum o razdrtju pogodbe o prodaji, zato je SRD plačani del kupnine navedenemu kupcu vrnila.

Sklep o privatizaciji družbe AK je 10. 12. 1998 sprejel nadzorni svet SRD, ki je bil objavljen v časniku Delo, dne 8. 1. 1999. V sklepu je bilo določeno, da se privatizacija 91,01 % deleža družbe AK izvede z javnim zbiranjem ponudb v višini prodajne cene, ki bo odvisna od interesa za nakup, vendar ne nižja od ocenjene vrednosti deleža (220.936 tisoč tolarjev). Nadzorni svet je sklenil, da se bo, če bo prva prodaja neuspešna, pri naslednji prodaji cena znižala za največ 30 %.

3.2.2 Cenitev družbe

Prvo cenitev družbe AK je na dan 31. 12. 1994 opravila družba R & S, razvojni center d.o.o., Celje. Za pridobitev pogajalskih izhodišč pri prodaji poslovnega deleža AK je bila opravljena ocena poštene tržne vrednosti družbe AK na dan 31. 12. 1997, in je znašala 242.760 tisoč tolarjev. Cenitev je opravila družba P & S, poslovne analize in svetovanje d.o.o., Ljubljana, ki je v letu 2000 opravila tudi novelacijo cenitve družbe AK na dan 31. 12. 1999. Nova ocenjena poštena tržna vrednost družbe AK je znašala 237.868 tisoč tolarjev.

Po mnenju pooblaščenega cenilca je bila v novelaciji cenitve vrednost družbe za 9 % nižja zaradi izkazane izgube družbe AK v letu 1999, na katero je vplivala zadolženost pri SRD zaradi investicij. V cenitvi je bila izražena nevarnost za posojilodajalca (SRD), da z likvidacijo družbe ne bi dobil povrnjenega posojila.

Z revizijo je bilo ugotovljeno, da SRD ni izbrala cenilca vrednosti družbe AK v postopku zbiranja ponudb, kar ni v skladu z določilom 56. člena ZJN.

3.2.3 Zbiranje ponudb

Javni razpis je bil objavljen 23. 2. 1999. Rok za predložitev ponudb je bil 15. 3. 1999. Komisija za izbor ponudb je 22. 3. 1999 sprejela poslovnik o delovanju komisije in ugotovila, da v razpisnem roku ni prispela nobena ponudba. Upravi SRD je komisija

predlagala, da se razpis za zbiranje ponudb za prodajo poslovnega deleža v AK ponovi v roku enega meseca.

Na našo zahtevo uprava SRD ni predložila nobenih dokazil o imenovanju komisije za izbor najugodnejšega ponudnika. Prav tako ni predložila zapisnika o rezultatih zbiranja ponudb na podlagi novega razpisa.

Ponovni javni razpis je bil objavljen 23. 4. 1999 na podlagi sklepa uprave SRD. Predmet prodaje je bil 84,24 % poslovni delež družbe AK. Rok za predložitev ponudb je bil 28. 5. 1999. Pismo o nameri za odkup večinskega deleža družbe AK je na Ministrstvo za gospodarske dejavnosti (v nadaljevanju: ministrstvo) dne 6. 9. 1999 poslala družba Eurocity d.o.o., Slovenj Gradec (v nadaljevanju: Eurocity). V februarju 2000 sta na SRD poslali pisma o nameri dve družbi: Eurocity in družba Intertrans d.d., Ljubljana (v nadaljevanju: Intertrans), in se zavezali, da bosta po objavi novega javnega razpisa posredovali svoje ponudbe na SRD.

Po pojasnilu družbe Eurocity je na odločitev o nakupu vplival interes tujega poslovnega partnerja (Volkswagen Wolfsburg).

Tretji razpis za javno zbiranje ponudb za 84,24 % poslovnega deleža družbe AK je SRD objavila 23. 3. 2000. Rok za oddajo ponudb je bil 3. 4. 2000, kar pomeni, da so imeli ponudniki na voljo 11 dni za predložitev ponudb.

O vsebini razgovorov ponudnikov na SRD, pred podpisom pisma o nameri, v reviziji niso bila predložena dokazila. Iz vsebine javnega razpisa ni bilo razvidno, da je predmet prodaje tudi terjatev SRD do AK. Po pojasnilu vodje prodaje v javnem razpisu ni bila omenjena prodaja terjatev, ker uprava SRD sklepa še ni sprejela. Interes za nakup terjatev je ponudnik izkazal v razgovorih na SRD. Z revizijo smo ugotovili, da vsebina predmeta prodaje v objavi javnega razpisa ni bila v skladu z dejanskim predmetom prodaje, ker uprava SRD sklepa o tem ni sprejela. Takšno ravnanje ni v skladu z določili internih navodil o prodaji delnic.

7. 4. 2000 se je sestala komisija za izbor najboljšega ponudnika za nakup deleža. V zapisniku je komisija ugotovila, da je v zahtevanem roku prispela ponudba družbe Eurocity, ki jo je SRD povabila na razgovor 19. 4. 2000. V opravljenem razgovoru je bila ponujena cena 105.100 tisoč tolarjev in možnost povišanja cene za največ 100 tisoč nemških mark.

Komisija je ugotovila, da je smiselna takojšnja prodaja, ker obstaja majhen interes za nakupe transportnih družb - družba ne bo vredna nič, če ne bo delovala. Skupaj z varščino je ponujena cena znašala 120.100 tisoč tolarjev. Ocenjena vrednost za 84,24 % delež družbe je znašala 200.380 tisoč tolarjev. V skladu z zakonskimi določili (19. člen ZZLPPO) bi lahko bila v ponovljenem javnem razpisu prodajna cena za 30 % nižja, kar je znašalo 140.266 tisoč tolarjev.

Razpisna komisija je ocenila ponujeno ceno za sprejemljivo glede višine in takojšnjega plačila. Eurocity je bil pripravljen odkupiti terjatev zavarovano s hipoteko, z enkratnim odplačilom pri diskontu 50 %, kar je pomenilo 1.350 tisoč nemških mark. Komisija je upravi SRD predlagala dve možnosti:

- kupnino 1.500 tisoč nemških mark za delež z odkupom terjatve za 1.300 tisoč nemških mark ali
- kupnino 120.100 tisoč tolarjev za delež z odkupom terjatve za 1.500 tisoč nemških mark.

K odkupu ponudbe komisija ni povabila družbe Intertrans, čeprav je z njo podpisala pismo o nameri pred objavo javnega razpisa. Iz pojasnila te družbe je bilo namreč razvidno, da je na odločitev o odstopu (od pisma o nameri) vplivala analiza bilanc in finančnega stanja družbe AK. Na podlagi ocene bi morali v sanacijo družbe AK vložiti 2.000 tisoč nemških mark, zato nadzorni svet družbe Intertrans nakupa ni potrdil.

Iz predloga upravi SRD je bilo razvidno, da je predlagana višina prodajne cene izhajala iz ponudbe edinega ponudnika za odkup deleža in terjatve (družbe Eurocity). Komisija nam tudi ni priskrbel dokazil o tem, ali je morebiti izvedla tržno analizo glede možnosti prodaje transportne družbe.

V ponudbi družbe Eurocity niso bila dana zagotovila za ohranitev delovnih mest ali investicij v družbo AK. Takšna zagotovila so bila omenjena le v poslovnem načrtu ponudnika, ki ga komisija ni posebej ocenila.

3.2.4 Izbira najugodnejšega ponudnika

Uprava SRD je 10. 5. 2000 sprejela sklep, s katerim je odločila, da se 84,24 % poslovni delež družbe AK proda družbi Eurocity za kupnino 1.500 tisoč nemških mark in terjatev za kupnino 1.300 tisoč nemških mark. Na predlog vodje prodaje je bila 8. 6. 2000 sprejeta dopolnitev sklepa, s katerim je bil določen odpis terjatve SRD do AK, v višini razlike med kupnino in knjigovodsko vrednostjo terjatve.

3.2.5 Sklenitev prodajnih pogodb

Pogodbo o prodaji poslovnega deleža družbe AK je SRD sklenila s kupcem (Eurocity) 29. 5. 2000. V pogodbi je bilo dogovorjeno, da se prenos poslovnega deleža izvrši na podlagi plačila kupnine v 8 dneh po izstavitvi računa. Če plačilo ne bi bilo opravljeno pravočasno, bi bila pogodba brez pravnega učinka. Z upoštevanjem že plačane varščine (v znesku 15.200 tisoč tolarjev) je bila kupnina plačana 6. 6. 2000 v znesku 156.711 tisoč tolarjev.

Pogodba o odplačnem odstopu terjatve je bila sklenjena 13. 6. 2000 s kupcem družbo Eurocity za kupnino 1.300 tisoč nemških mark in z rokom plačila 60 dni (to je dne 12. 8. 2000). Predmet prodaje so bile terjatve v vrednosti 2.665 tisoč nemških mark, na dan 30. 4. 2000. Terjatve so bile zavarovane z zastavno pravico na vseh nepremičninah družbe AK. Kupec je celotno kupnino plačal dne 11. 9. 2000, kar je 30 dni po preteku pogodbenega roka.

Po pojasnilu predstavnikov SRD bi morali, če bi zahtevali pravočasno plačilo kupnine, prodajno pogodbo razveljaviti.

Kapitalski sklad je 6,76 % delež lastništva v družbi AK do leta 2001 prodal družbi Eurocity. V nadaljnji prodaji je kupec (v letu 2001) polovico deleža prodal družbi Prevent Halog d.o.o., Lenart. Po pojasnilu družbe Eurocity je bila prodaja izvedena po enaki vrednosti, kot je bil delež kupljen od SRD. Lastniško strukturo družbe AK v letu 2001 prikazujemo v tabeli 20.

Tabela 20: Lastniška struktura AK

Lastnik	Vrednost kapitala v tisoč SIT	Delež v %
Eurocity	137.963	45,50
Prevent Halog	137.963	45,50
Upravičenci	24.461	8,08
Avto Kočevje	2.794	0,92
Skupaj	303.181	100,00

Po pojasnilu vodje prodaje je kupec uresničil nekatere dele poslovnega načrta. Z revizijo je bilo ugotovljeno, da nadaljnja prodaja deleža AK v poslovnem načrtu kupca ni bila predvidena.

Med izvajanjem revizije so lastniki družbe AK na SRD posredovali poročilo o poslovanju družbe AK, iz katerega je razvidno pozitivno poslovanje v letu 2001, povečanje kupcev in kvalitete storitev ter izvedena reorganizacija na področju zaposlovanja in investiranja v opremo.

3.3 Skupni stroški in učinek prodaje

3.3.1 Stroški prodaje

Skupni stroški prodaje deleža AK in terjatev SRD do družbe AK so po naši oceni znašali 5.418 tisoč tolarjev. Znesek sestavljajo stroški petih objav javnega razpisa (941 tisoč tolarjev), treh cenitev poštene tržne vrednosti družbe AK (3.140 tisoč tolarjev), pravnega svetovanja od leta 1995 do 2000 (skupno 1.292 tisoč tolarjev) in notarskih storitev (skupno 46 tisoč tolarjev).

SRD stroškov prodaje ni načrtovala in ni ugotavljala skupnih stroškov po zaključeni prodaji.

3.3.2 Ocena učinka prodaje

V SRD so učinek prodaje deleža družbe AK ugotavljali na podlagi primerjave kupnine s knjigovodsko vrednostjo naložbe na dan prodaje (29. 5. 2000). Rezultat te primerjave je bil negativen in je znašal 380.637 tisoč tolarjev. Kupnina je predstavljala 29 % knjigovodske vrednosti naložbe.

Tabela 21: Ocena učinka prodaje deleža na SRD

Vsebina	Znesek v tisoč SIT
Kupnina za prodajo naložbe	156.711
<i>Knjigovodska vrednost naložbe</i>	<i>403.262</i>
<i>Knjigovodska vrednost terjatev konvertiranih v kapital</i>	<i>134.086</i>
Skupaj vrednost naložbe	537.348
Razlika med vrednostjo naložbe in kupnino	(380.637)

Knjigovodska vrednost naložbe SRD vključuje naložbo iz prenosa družbenega kapitala in konverzije terjatev v kapital družbe AK. Pri določitvi odstotka za knjigovodski popravek vrednosti naložbe v družbo AK v višini 35 % je bila na SRD upoštevana ocena finančnega delavca, ki ni bila obrazložena ali dokumentirana.

Učinka prodaje terjatev na SRD niso ugotavljali. Na podlagi primerjave kupnine in knjigovodske vrednosti terjatve na dan prodaje je bil rezultat prodaje negativen in je znašal 138.328 tisoč tolarjev. Kupnina je bila za 50 % nižja od knjigovodske vrednosti terjatve.

Tabela 22: Ocena učinka prodaje terjatev

Vsebina	Znesek v tisoč SIT
Kupnina	138.211
<i>Glavnica terjatve</i>	<i>254.714</i>
<i>Neplačane zapadle obresti</i>	<i>14.559</i>
Vrednost terjatve na dan prodaje	276.539
Razlika med kupnino in vrednostjo terjatve	(138.328)

Znesek zapadlih neplačanih obresti je na dan prodaje znašal 14.559 tisoč tolarjev, ker posojiljemalec ni mesečno plačeval zapadlih obresti. Zaradi nezmožnosti plačevanja glavnice so se podaljševali moratoriji na plačevanje glavnice, del posojila je bil konvertiran v kapitalski delež. Popravek vrednosti terjatev v poslovnih knjigah SRD ni bil oblikovan, zato je bil opravljen odpis terjatve na dan plačila v višini 138.328 tisoč tolarjev, ki je bil evidentiran med odhodke.

V reviziji smo ocenili skupen učinek prodaje deleža in terjatev in ugotovili, da je učinek negativen v višini 524.336 tisoč tolarjev, kar je prikazano v tabeli 23.

Tabela 23: Ocena skupnega učinka

Vsebina	Znesek v tisoč SIT
Razlika med kupnino in knjig. vrednostjo naložbe	(380.637)
Razlika med kupnino in knjig. vrednostjo terjatve	(138.328)
Stroški prodaje	(5.419)
Skupaj učinek prodaje	(524.384)

Dosežena prodajna vrednost deleža družbe AK v letu 2000 je bila za 22 % pod ocenjeno vrednostjo pooblaščenega cenilca. Razlog za nizko ceno je bil v preteklih neuspešnih razpisih. Primerjava s prodajno vrednostjo v pogodbi za prodajo 70,24 % deleža AK iz leta 1996 kaže, da bi lahko SRD, če bi prišlo do realizacije pogodbe, iztržila za 37 % večjo kupnino.

Od skupaj 9.148 tisoč nemških mark terjatev (na dan 31. 7. 1995) je SRD odpustila družbi 54 % zneska zaradi doseženega diskonta pri odkupu terjatve od ASBH. Druga polovica terjatve je bila v višini 19 % konvertirana v kapital, preostanek terjatve je bil prodan za polovično vrednost. Razlika je bila knjigovodsko odpisana. S kupnino od prodaje terjatev je SRD pokrila 14 % vseh terjatev do družbe AK, ugotovljenih 31. 7. 1995.

Ob upoštevanju ocene razpisne komisije in pooblaščenega cenilca, da obstaja nevarnost likvidacije družbe AK in s tem izguba vsakega iztržka in vračila posojila za SRD, smo ugotovili uspešno zaključeno prodajo z iztržkom v skupni vrednosti 294.922 tisoč tolarjev. Uspešno smo ocenili privatizacijo tudi glede na pozitivne rezultate v poslovanju družbe AK, po zaključeni prodaji. Ob upoštevanju vseh vloženih sredstev v družbo AK pa smo ocenili, da je poraba sredstev velika, saj je 3-krat preseгла realizirano kupnino.

Iz pojasnila predstavnikov SRD izhaja, da je bila osnovna naloga SRD finančna sanacija družb, da bi ohranila delovanje, zaposlene in zmanjšanje izgub, kar je vplivalo na presežek porabljenih sredstev nad kupnino za prodani delež in terjatve.

Odzivno poročilo

V skladu z določili 29. člena ZRacS-1 odzivno poročilo v porevizijskem postopku ni potrebno, ker so bile nepravilnosti in nesmotrnosti, razkrite v revizijskem poročilu, odpravljene (povzetek ugotovitev, splošni del poročila, načrtovanje prodaje v točki 1.2.1 in 2.2.1 poročila, sklenitev prodajnih pogodb v točki 2.2.5 in 3.2.5 poročila in ocena učinkov prodaje deleža v točkah 1.3, 2.3 in 3.3 poročila).

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali drugimi državnimi organi.

Dr. Vojko A. Antončič,
generalni državni revizor

Poslano priporočeno:

1. Slovenska razvojna družba d.d.
Dunajska 160, 1000 Ljubljana;
2. dr. Marjan Rekar
Holding mesta Ljubljana, d.o.o.
Dalmatinova 1, 1000 Ljubljana;
3. Državni zbor Republike Slovenije
Šubičeva 4, 1000 Ljubljana;
4. arhiv, tu.

Organi SRD ter pravne in strokovne podlage za postopke prodaj na SRD

Organi SRD

V revidiranem obdobju so bili organi SRD:

- skupščina: vlogo skupščine SRD je opravljala Vlada Republike Slovenije,
- nadzorni svet - za obdobje od 16. 12. 1999 do 31. 7. 2000 v sestavi: dr. Boris Šuštar-predsednik, Zdenka Kovač, Hilda Dolenc, Marija Ribič, Boštjan Šoba, Iztok Vaukan in Mirko Bandelj; za obdobje od 31. 7. 2000 do 14. 12. 2000 v sestavi: Bojan Starman – predsednik, Jože Vidmar, Anton Jeglič, Dimitrij Kovačič, Adriana Kosem Starina, Romana Logar in Hilda Tovšak; 14. 12. 2000 je bil imenovan nadzorni svet v naslednji sestavi: Izidor Rejc – predsednik, dr. Matjaž Nahtigal, Matjaž Jevnišek, dr. Boris Bergant, mag. Žiga Debeljak, dr. Nina Plavšak in Stojan Petrič.
- uprava: predsednik uprave je bil od 23. 12. 1999 dalje dr. Marjan Rekar. Člani uprave so bili: Jože Jaklin, odgovoren za področje privatizacije, dr. Matjaž Lukač (član uprave do 2. 4. 2000), odgovoren za področje razvoja, mag. Marija Šantl, odgovorna za področje sanacije in prestrukturiranja, in Barbara Kurner Čad, odgovorna za področje programa prestrukturiranja podjetij.

Pravne in druge strokovne podlage za postopke prodaje na SRD

Postopek prodaje delnic in deležev v lasti SRD so v letu 2000 urejali naslednji zakoni in podzakonski akti:

- Zakon o Slovenski razvojni družbi in programu prestrukturiranja podjetij (ZSRDPP, Uradni list RS, št. 39/97, 68/97),
- Zakon o zaključku lastninjenja in privatizacije pravnih oseb v lasti Slovenske razvojne družbe (ZZLPPO, Uradni list RS, št. 30/98, 67/98, 72/98, 12/99, 16/99, 50/99 in 6/00),
- Zakon o lastninskem preoblikovanju podjetij (ZLPP, Uradni list RS, št. 55/92, 7/93, 31/93, 43/93, 32/94 in 1/96),
- Uredba o načinih javne prodaje delnic in poslovnih deležev v lasti Slovenske razvojne družbe (Uradni list RS, št. 56/98),
- Uredba o načinu prodaje premoženja v lasti Slovenske razvojne družbe pooblaščenim investicijskim družbam (Uradni list RS, št. 48/98),
- Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence (ZPOmK, Uradni list RS, št. 56/99),
- Zakon o gospodarskih družbah (ZGD, Uradni list RS, št. 30/93, 29/94, 45/94, 82/94, 20/98, 32/98, 37/98, 84/98, 6/99, 54/99, 36/00).

V skladu z določili 16. člena ZZLPPO se privatizacija izvede na podlagi sklepa o privatizaciji, ki ga sprejme uprava SRD. Sklep o privatizaciji vsebuje: predmet privatizacije, prodajno ceno in plačilne pogoje, način privatizacije in druge podatke, pomembne za privatizacijo. Po zakonu so načini privatizacije: prenos delnic na sklade, prodaje delnic pooblaščenim investicijskim družbam, interna razdelitev, notranji odkup, javna prodaja delnic in privatizacija s sočasnim ekonomsko-finančnim prestrukturiranjem. Obvezna načina privatizacije po ZZLPPO sta interna razdelitev (20 % delnic) in notranji

odkup (40 % delnic). Po določilih 35. člena tega zakona se javna prodaja delnic opravi na podlagi javne ponudbe delnic, z javnim zbiranjem ponudb ali na javni dražbi. Pri prodaji delnic na podlagi javne ponudbe ali prodaji na javni dražbi se smiselno uporabljajo določbe Uredbe o načinih javne prodaje delnic in poslovnih deležev v lasti SRD (Uradni list RS, št. 56/98).

V postopku zbiranja ponudb SRD pri izboru najboljšega ponudnika upošteva zakonsko določene kriterije. Pri privatizaciji delnic (deležev), ki so prešli v last SRD na podlagi določil 1. odstavka 13. člena ZZLPPO, SRD sama odloča o načinu privatizacije, če ni v posameznih primerih za posamezne načine določeno, da jih SRD mora opraviti. Kupnina od prodaje pripada SRD.

Uprava SRD je 14. 3. 2000 sprejela Navodilo za prodajo delnic, deležev in drugih sredstev v lasti SRD (v nadaljevanju: interno navodilo), kjer je podrobno predpisala postopke privatizacije oz. prodaj. Postopek prodaje po internem navodilu prikazuje v nadaljevanju slika 1.

Posamezne aktivnosti so potekale tako:

1. Priprava predloga odobritvenega sklepa - pripravi ga *projektni vodja* in vsebuje podatke o predmetu privatizacije, način določitve izhodiščne cene, način javne prodaje, imena oseb, ki sodelujejo pri privatizaciji in imenovanje komisije (pri javnem zbiranju ponudb in javni dražbi).

2. Sprejem odobritvenega sklepa - *uprava SRD* sprejme odobritveni sklep. Sledi cenitev, ki jo opravi pooblaščen cenilec. Cenitev ni potrebna samo v izjemnih primerih, ki so izrecno navedeni v navodilih. Cenitev se opravi po postopku, določenem v procesnem dokumentu, ki ga je sprejela uprava SRD 1. 10. 1999. Soglasje k izboru cenilca *poda projektnemu vodji* oseba iz privatizacijskega sektorja, ki jo za to pooblasti *član uprave za privatizacijo*. Cenitev delnic ali deležev pregleda oseba, pooblaščen za soglasje k izboru cenilca, ki lahko predlaga revizijo cenitve. Cenitev praviloma ne sme biti starejša od šest mesecev, sicer je predvideno, da isti cenilec izdela novelacijo.

3. Priprava predloga sklepa o privatizaciji - če je podjetje prešlo v last SRD na podlagi določil prvega odstavka 13. člena ZZLPPO, *projektni vodja* izdela predlog sklepa o privatizaciji, ki ga s svojimi podpisi potrdijo pravna služba ter člana uprave, zadolžena za privatizirano družbo in za privatizacijo. Če je podjetje prešlo v last SRD na drugi pravni podlagi, se izdela sklep o prodaji.

4. Uprava SRD sprejme sklep o prodaji.

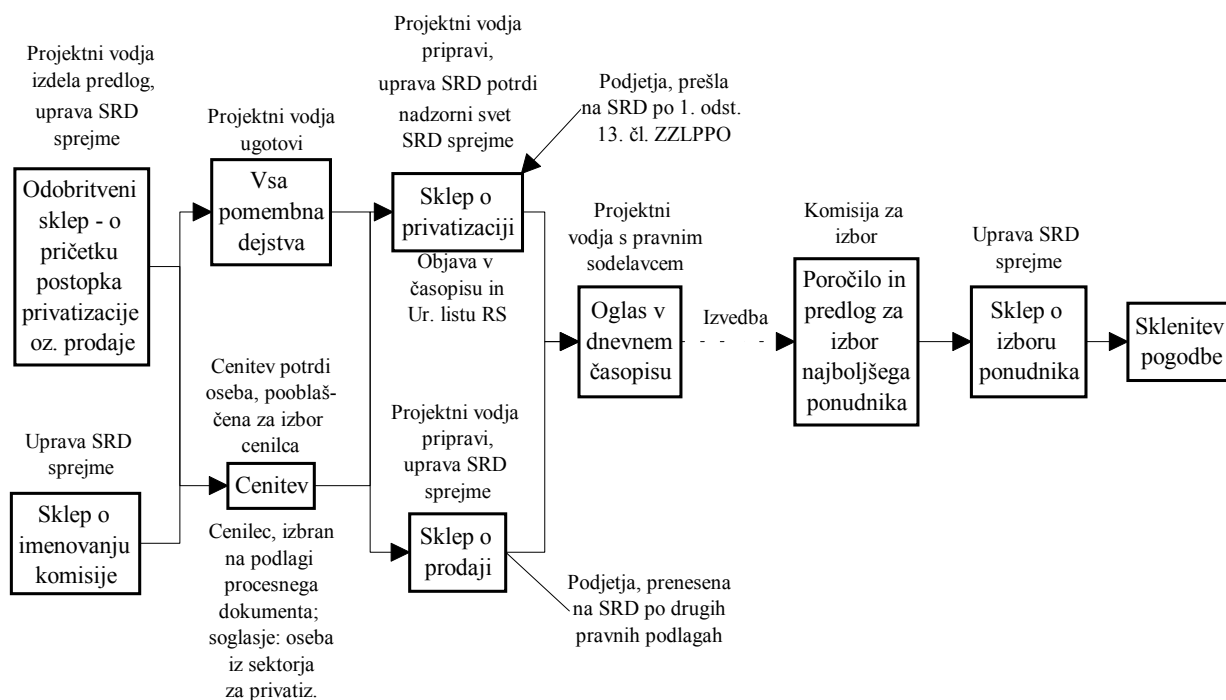
5. Potrditev sklepa o privatizaciji - *uprava SRD* potrdi vsebino sklepa o privatizaciji.

6. Sprejem sklepa o privatizaciji - *nadzorni svet SRD* sprejme sklep o privatizaciji (ki vsebuje vse sestavine odločbe: preambulo, izrek, obrazložitev, pravni pouk). Sklep se pošlje privatizirani družbi in ostalim strankam v postopku (denacionalizacijski upravičenci, če je delež zavarovan z začasno odredbo upravnega organa). Zoper sklep je možna pritožba. Po pravnomočnosti *projektni vodja* nadaljuje s postopkom privatizacije.

7. *Izvedba postopka privatizacije* - prodaja delnic ali deleža družbe - *projektni vodja* v sodelovanju s pravnim sodelavcem pripravi besedilo oglasa, ki mora vsebovati vse elemente, predpisane z zakonom oz. uredbo za posamezen način privatizacije. Besedilo oglasa, ki ga odobri pravni sodelavec, predloži službi za stike z javnostjo, ki poskrbi za objavo. Oglas mora biti objavljen v vsaj enem dnevnem časopisu.

8. *Izbor najboljšega ponudnika* - pri prodaji z javnim zbiranjem ponudb *uprava SRD* imenuje komisijo za izbor najboljšega ponudnika. Komisija na prvi seji sprejme poslovnik o svojem delu. Na podlagi zbranih ponudb komisija pripravi poročilo in obrazložen predlog za izbor najboljšega ponudnika, ter povzetek temeljnih elementov posla. Gradivo posreduje upravi SRD, ki odloči o izboru najugodnejšega ponudnika. Sklep o izboru posreduje službi za kontroling. Projektni vodja pošlje sklep izbranemu ponudniku in ga pozove k sklenitvi pogodbe.

Slika 1: Postopek prodaje po internem navodilu (za leto 2000)

PRILOGA 2

Tabela: Prodaja deležev podjetij SRD v svojem imenu za svoj račun od 1. 1. 2000 do 31. 12. 2000

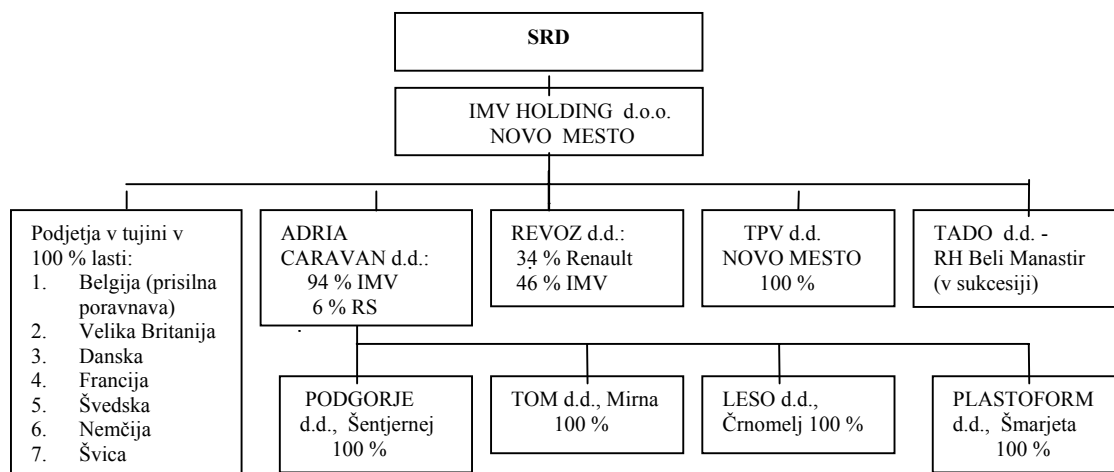
v tisoč SIT

Zap. št.	Ime podjetja	Bruto vrednost naložbe	Popravek vrednosti		*	Neto vrednost naložbe	Vrednost kupnine	Rezultat prodaje
			v %	Znesek				
	1	2	3	4	5	6	7	8= 7- 6
1	Elektronika Velenje d.d., Velenje	109.951	35	38.483	C	71.468	67.187	(4.281)
2	Galant d.o.o. Ljubljana	34.891	100	34.891	D	0	10.570	10.570
3	Glin Rip d.o.o. Nazarje	2.202	0	0	A	2.202	1.727	(474)
4	Livarna Vuzenica d.o.o., Vuzenica	229.537	65	149.199	D	80.338	220.000	139.662
5	Pomurka mesna industrija d.d., Murska Sobota	735.951	15	110.393	B	625.558	583.186	(42.372)
6	Avto Kočevje d.o.o, Kočevje	826.689	35	289.341	C	537.348	156.711	(380.637)
7	Iskra Feriti d.o.o., Ljubljana	821.382	25	205.346	B	616.036	1.017.000	400.963
8	Iskra Ero d.o.o. Kranj	1.678.601	25	419.650	B	1.258.951	552.500	(706.451)
9	Izolirka d.o.o. Ljubljana	676.134	60	405.680	C	270.454	163.800	(106.654)
10	Tovarna. kos in spov d.o.o., Lovrenc na Pohorju	107.454	100	107.454	P	0	18.630	18.630
11	Adria Mobil d.o.o., Novo Mesto	529.261	0	0	A	529.261	1.026.855	497.594
12	Magneti d.d., Ljubljana	26.819	15	4.023	-	22.796	20.291	(2.505)
13	Metalna Senovo d.o.o., Senovo	190.489	60	114.294	C	76.196	40.000	(36.196)
14	Glin Žagarstvo d.o.o., Nazarje	2.388	25	597	B	1.791	29.491	27.700
15	IMP Itak d.d., Ljubljana	6.851	25	1.713	B	5.138	5.432	294
Skupaj		5.978.600		1.881.064		4.097.537	3.913.380	(184.157)

* Bonitetni razredi so določeni po metodologiji SRD, P - prisilna poravnava

Lastniška struktura družbe IMV Holding na dan prenosa na SRD

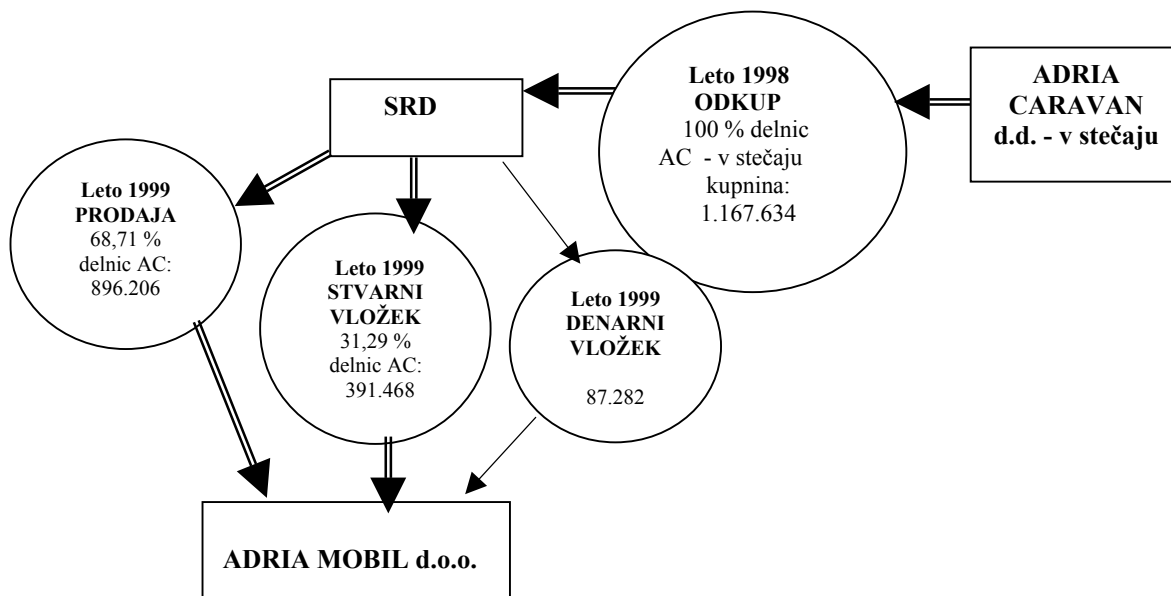
Slika 1: Lastniška struktura družbe IMV Holding

Postopek odkupa in prodaje delnic družbe AC

SRD je 17. 7. 1998 odkupila AC kot pravno osebo v stečaju. Odkup je bil opravljen na podlagi neposredne pogodbe o odkupu 106985 delnic družbe AC, s katero je postal SRD lastnik vseh delnic družbe AC. SRD je (21. 10. 1999) 73506 delnic (68,71 %) prodala družbi AM in 33479 delnic (31,29 %) vložila v družbo AM kot stvarni vložek (na podlagi Pogodbe o vstopu družbenika in izročitvi stvarnega vložka z dne 21. 10. 1999). Na podlagi iste pogodbe je v družbo AM vložila tudi denarni vložek v znesku 87.282 tisoč tolarjev.

Slika 2: Odkup, prodaja delnic AC in vložek SRD v družbo AM (v tisoč tolarjev)

Stečajni senat Okrožnega sodišča v Novem mestu je 6. 7. 1998 sprejel sklep, da se AC (v skladu z določili Zakona o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji) proda kupcu kot pravna oseba - z neposredno pogodbo. Z nakupom je bil opravljen nakup pravne osebe z določenim premoženjem, ki je predstavljalo aktivo v bilanci stanja družbe AC - v stečaju. Ta je vključevala nepremičnine, opremo in 80 % kapitalski delež v družbi Podgorje d.o.o., Šentjernej. Vse obveznosti družbe so bremenile stečajno maso.

Za potrebe prodaje pravne osebe AC - v stečaju je bila kupcu SRD (po naročilu družbe AC - v stečaju) opravljena cenitev investitorjeve vrednosti AC na dan 30. 6. 1997. Ob upoštevanju 20 % diskonta je bila zaradi pomanjkanja tržnosti ocenjena investitorjeva vrednost v višini 1.432.884 tisoč tolarjev. Konec leta 1998 je bil iz sodnega registra izbrisan zaznamek o začetku stečajnega postopka in vpisana sprememba firme v Adria Caravan d.d., Novo mesto (v nadaljevanju AC). Vrednost vpisanega vložka družbe AM v AC (v sodnem registru) je znašala 440.111 tisoč tolarjev in je bila razdeljena na 106985 delnic. Družba AC je bila kot prehodna oblika v začetni fazi aktiviranja in razen oddaje v najem (nepremičnin in opreme) družbi AM ni opravljala drugih dejavnosti in ni imela zaposlenih delavcev.

Kupnina za odkup pravne osebe AC - v stečaju je znašala 1.167.634 tisoč tolarjev. Na podlagi pogodbe sta kupec in prodajalec izvršila pobot kupnine v znesku 905.733 tisoč tolarjev iz ločitvene pravice v stečajni masi AC. 13. 1. 1999 je bila sklenjena še pogodba o asignaciji, s katero se je preostala obveznost SRD do stečajne mase AC, ki je znašala 261.900 tisoč tolarjev, v znesku 256.615 tisoč tolarjev prenesla na družbo AM. SRD je bila do stečajne mase dolžna poravnati še preostanek kupnine v višini 5.285 tisoč tolarjev (razlika med zneskoma 261.900 tisoč tolarjev in 256.615 tisoč tolarjev). Obveznost do stečajne mase je SRD cedirala z obveznostjo AM do SRD, ki je v skupni vrednosti z obrestmi na dan 31. 12. 1999 znašala 5.687 tisoč tolarjev. Cesija je bila izvedena od

- stroškov ceniťve družbe AM (na dan 31. 10. 1999) v znesku 1.487 tisoč tolarjev in
- pobota terjatve SRD do AM od pogodbe o prodaji delnic AC z dne 21. 10. 1999 v znesku 4.200 tisoč tolarjev.

21. 10. 1999 je bila sklenjena prodajna pogodba med SRD in AM o prodaji 73506 ali 68,71 % vseh delnic družbe AC. Prodajna vrednost je znašala 896.206 tisoč tolarjev (ali 8.920 tisoč nemških mark). Družba AM je del kupnine od nakupa delnic družbe AC v stečaju v znesku 195.750 tisoč tolarjev (ali 1.948 tisoč nemških mark) plačala 29. 10. 1999. Za preostali del ji je SRD odobrila dolgoročni kredit v višini 6.972 tisoč nemških mark z obrestno mero $D + 8\%$ za obdobje osmih let. Glede na to, da je bila družba AM po metodologiji SRD uvrščena v A bonitetnem razredu, je bil 14. 12. 1999 sklenjen aneks šte.1 k pogodbi o prodaji oz. nakupu delnic, s katero je bila znižana obrestna mera na $T + 3\%$, od dneva sklenitve prodajne pogodbe. Družba AM je do 3. 8. 2001 plačala vso preostalo obveznost po pogodbi, skupaj z obračunanimi obrestmi.

Po naročilu družbe AC je bila 31. 12. 1998 opravljena cenitev poštene tržne vrednosti družbe AC. Poštena tržna vrednost 100 % lastniškega kapitala družbe AC je bila ocenjena v višini 1.250.971 tisoč tolarjev, ocenjena vrednost ene delnice je znašala 12.693 tolarjev. Prodajna vrednost delnice je znašala 12.192 tolarjev, kar je 4,2 % nad ocenjeno vrednostjo. Vrednost ene delnice v stvarnem vložku SRD v družbo AC je bila enaka ocenjeni vrednosti ene delnice.

Uprava SRD je o prodaji delnic AC odločala na petih sejah uprave, kot je prikazano v tabeli (priloga 4). Odločitve so bile sprejete na podlagi predlogov vodje projekta. V predlogih niso bili utemeljeni razlogi za izbran način prodaje, tj. brez javnega razpisa. Primerjava vsebine sklepa uprave s prodajno vrednostjo in številom delnic v prodajni pogodbi je prikazana v naslednji tabeli:

Vsebina	Sklep uprave (17. 5. 1999)	Prodajna pogodba	Razlika
Število prodanih delnic	64191	73506	9315
Prodajna vrednost v DEM	7.452.944	8.919.953	1.467.008

Prodajna vrednost in količina delnic v prodajni pogodbi nista bili v skladu z odločitvijo uprave SRD, kar ni v skladu internim navodilom za prodajo.

Tabela: Vsebina osnovnih ponudb in dopolnitev ponudb vseh treh ponudnikov za odkup deleža družbe AM

PRILOGA 4

Kriteriji	Zap. šte. dopolnitve	Terna					IEPD in Holding Hidria			Horizont Venture management		
		*	v mio DEM	1. obrok v DEM	2. obrok v DEM	pogoji	znesek SIT/DEM	rok plačila	možnosti	znesek v mio SIT	rok plačila	*
Cena, način in rok plačila	osnovna ponudba	1	8,3	4,8 mio v 40 dneh	3,5 mio v 5 letih	-	800 mio SIT	60 dni	-	800	10 dni	-
	1. dopolnitev 31. 3. 2000	1	9	način plačila ni naveden		0,7 mio, če AM v letih 2001-2003 izkaže dobiček	"	"	zvišanje cene	925	"	-
		2	11			5 mio, če AM v letih 2001-2003 izkaže dobiček						
	2. dopolnitev 12. 4. 2000	1	12	6,5 mio v 90 dneh	5,5, mio v 6 letnih obrokih, če prvi obrok zapade v 1 letu	-	11,803 mio DEM	"	-	925	"	zvišanje cene
		2	13,5	6,5 mio v 90 dneh	3,5 mio v 3 letnih obrokih	prodajalec prevzame jamstva v zvezi s predmetom prodaje						
		3	13,5	6 mio v 90 dneh	7,5 mio, roka plačila ni	če AM v letih 2004 do 2006 izkaže dobiček						
	3. dopolnit. 8. 5. 2000	1	15	7 mio v 30 ali 60 dneh	8 mio v 4 letih z eno-letnim moratorijem	vsebina jamstev prodajalca so stvar razgovorov	11,803 mio DEM	"	predčasno vračilo kredita**	1.250	"	odkup dolg. kredita**
	4. dopolnit. 15. 5. 2000	1	15	7 mio, možnost skrajšanja pl. roka	"	"	ni pozvan	ni pozvan	ni pozvan	ni pozvan	ni pozvan	ni pozvan
	5. dopolnit. 22. 5. 2000	1	15,5	7,55 mio, v dogovorjenih rokih	"	"	14 mio DEM	60 dni	predčasno vračilo kredita**	1.260	10 dni	odkup dolg. kredita**
	Za končna ponudba	bančna garancija SKB banke (5 mio DEM) in garancija zavarovalnice Slovenica (3 mio DEM)					izjava prvovrstne banke ob podpisu pog.			možnost bančne garancije		
	Zapo končna ponudba	do leta 2005 se poveča število zaposlenih na 480, enako zaposlenost jamči za obdobje 2 let					pogodbena kazen 100.000 SIT/mesec za vsakega odpuščenega delavca v obdobju 2 let			povečanje na 485 v letu 2005		
Inv.	končna ponudba	v prvem letu 300 milijonov tolarjev, v naslednjih 5 letih še 800 milijonov tolarjev					30 mio DEM v obdobju 5 let			gradnja novega dohoda do tovarne, dodatna sredstva v višini 4 do 30 mio DEM		

* Ponudnika Terna in Horizonte Venture Management sta pri dopolnitvah ponudb podala več možnosti

** Ponudnik je pripravljen zagotoviti izjavo Abanke o prenehanju poročstva SRD za posojilo banke družbi AM v višini 5 mio DEM

Tabela: Vsebina osnovnih ponudb in dopolnitev ponudb vseh treh ponudnikov za odkup deleža in terjatev družbe Izolirka d.o.o.

Kriterij	Zap.št. in rok za dopolnitev ponudb	Tim				Fragmat Izolirka				Novolit		
		kupnina v mio SIT				kupnina v mio SIT				kupnina v mio SIT		
		skupaj	1.del	2. del	3. del	skupaj	1. del	2. del	3. del	Skupaj	1. del	2. del
Celotna kupnina	Osnovna ponudba	655	10 %takoj po podpisu	45 % v 3mesecih	45 % v 6 mesecih	610	10 % v 30 dneh po podpisu	40 % v 90 dneh	50 % v 150 dneh	304	kupnino bo plačal ločeno za poslovni delež in terjatve	
	1. dopolnitev	695	"	"	"	620	"	"	"	335	"	
	2. dopolnitev	695	"	"	"	620	kupnino bo plačal ločeno za poslovni delež in terjatve			510	"	
	3. dopolnitev	725	"	"	"	705	"			ni posredoval dopolnitve		
	4. dopolnitev	756	"	"	"	kupnino bo plačal ločeno za poslovni delež in terjatve			ni posredoval dopolnitve			
Zavar.	Končna ponudba	nepreklicna bančna garancija na prvi poziv (680,58 milijonov tolarjev)				menice, akceptni nalogi in bančna garancija poslovne banke za celotno vrednost ponudbe ob podpisu pogodbe				obročno plačilo se zavaruje z bančno garancijo na prvi poziv		
Zap.	Končna ponudba	vsi zaposleni obdržijo zaposlitev vsaj 2 leti				ohranitev obstoječih delovnih mest možnost poslovanja povečanje na 69 v letu 2005				pri širjenju proizvodnje potrebe po novih kadrih		
Invest.	Končna ponudba	38 milijonov tolarjev				v letu 2001: 60 milijonov tolarjev, do leta 2004 skupno 250 milijonov tolarjev				niso vrednostno opredeljene		